

Mai kooli pääseb rohkem

Pärnu linnavalitsus otsustas Rae-küla kooli vältivatele lastevanematele vastu tulla ja avada Mai koolis neli esimest klassi. Lk 5

Pätid politsei vastu kohtus

Pärnus saatis prokuratuur mitme süüdistusega kohtu ette politseiniiku, kes pätid pikemalt tseremonitsemata raudu löi. Lk 2 ja 3

Korvpallurid puhkusel

KK Pärnu meeskonna peatreener serblane Darko Ivanovic sõitis eile koju, kus lubas kuu aega korvpallile mitte minutitki mõelda. Lk 12

NR 84

REEDE, 2. MAI 2014

www.parnupostimees.ee

Viiking kavandab vee- ja saunakompleksi

Pärnu linnavalitsus saatis volikogusse vastuvõtmiseks taastusravikeskuse Viiking veekeskuse ja saunakompleksi detailplaneeringu.

Viiking tahab oma siseõue ehitada pea tuhande ruutmeetri suuruse kompleksi, et laiendada vesiravi- ja spaateenuste osa. Uue hoone kõrgus on kuus meetrit, see on teiste hoonetega ühendatud klaasgalerii kaudu. Katusele on planeeritud 460 ruutmeetri suurune katuseaed koos seda teenindava paviljoniga.

Volikogu arutab planeeringut 15. mai istungil. Pärast detailplaneeringu vastuvõtmist korraldatakse selle avalik arutelu. Planeeringuprotsess lõpeb detailplaneeringu kehtestamisega volikogus. (PP)

Kutsehariduskeskus arutleb terviseteemadel

Pärnumaa kutsehariduskeskuse (PKHK) töötajad peavad täna kevadkonverentsi, arvult kuuenda nõupidamise teema on "Tervis, tarviline vara".

PKHK avalike suhete juht Anneli Rabbi mainis, et teemat aitavad lahti mõtestada taimetark Mercedes Merimaa, Pärnu haigla arst Raine Pilli, liikumistundi juhendab Evelin Kärp. Mõõta saab vererõhku, veresuhkrut, kolesterooli taset.

Peaettekandega esineb Jüri Aarma, kes juhib tähelepanu sellele, et terve vaim on terves kehas, mitte vastupidi.

Mõtlemisainet on osalejatel küllaga selle üle, millised on tõelised väärtused, kuidas sobivalt toituda, keha füüsiliselt koormata, vältida stressi ja läbipõlemist. (PP)

Seakasvatajad taotleavad toetust

Täna saavad seakasvatajad taotleda põllumajanduse registreeritud ja informatsiooni ametist (PRIA) seakasvatuse eritoetust, Euroopa Liidu eelarvest rahastatav toetusmeede rakendub Eestis esimest korda.

Toetuse eesmärk on parandada sigade heaolu tootmisfarmides ning tõhustada farmide turvalisust ja ettevõtjate toimetulekut.

Seakasvatuse eritoetuse taotlemisel kehtivad taotleja ja põllumajandusregistris tema nimele registreeritud loomade kohta oma nõuded. Põhinõuetena näiteks sigade heaolu ja tervise järelevalve, ventilatsiooni- ja alarmsüsteem, farmi tuleohutusplaan.

Eritoetuse maksmiseks on 2,6 miljonit eurot. (PP)

Paadrema külaseltsi liikmed Margit Merila (vasakul) ja Nelli Kruusimägi kinnitasid: igaüks, kes nende juurde sisse astub, saab jätkata kangastelgedel alustatud avatud uste päeva vaiba kudumist. Urmas Luik

Avatud uste päev tekitas maal elevust

Silvia Paluoja

Kevadpüha tähistas MTÜ Eesti Maaturism esimest korda üleriigilise avatud uste päevaga, Pärnumaal ütles külastajatele lahke tere 28 külaseltsi, talu, puhkekeskust.

Paadrema külakeskuse kunagises koolihõngulises majas olid võõrustajad kriidiga suure rohelisele klassitahvlile kirjutanud "Tere tulemast" ja kangakudumise juhendaja Nelli Kruusimägi alustas hommikul vaiba kudumist. Sellele lisas iga külastaja hiljem oma osa, et valmiks avatud uste päeva vaip.

"Väga hea ettevõtmine, tava-

inimene muidu siia ei satu või ei julge tulla," arutles külaseltsi juhatause liige Margit Merila.

Sel ajal kui Nelli ahjusoojas toas süstikut läbi lõimede tõmbas, tallalauda tallas ja pingutajaga üle vaatas, kas valmiva kanga laius püsib, õpetas Margit õhikuid valmistama hirmohukestest koduse küpsetatud leiva viiludest, mis kuivatusahjus parajalt krõpsuks suupisteks muutuvad.

"Saarlased nimetavad neid samuti õhikuteks, maaturismi ettevõtjate kaudu on see nimi tulnud," seletas Margit. "Väga hea on neid pakis välismaale saata, õhikud on kerged, aga jätvavad koduse leiva maitse."

Käsitöötuppa olid külaseltsi naised vaatamiseks sättinud oma loomingu, keraamikat ja klaasmaali, savist valmistatud tarbeesemeid ja klaasist kausse ning Romantilise Rannatee logoga keraamilised meenedki.

Tõstamaa mõisas oli keskpäevast juba rahvarohke, õpilasest giid Triin Tugim liikus majas ringi gruppiga, milles Pärnu, Varbla ja kohalikegi huvilisi. Turismiinfosuvelgi töötanud õpilane Kristiina Sireli ütles kohaletulnutele esimesena tere, täitis külastajate raamatut ja kinnitas, et ekskursioonid ja näituste külastamine on tasuta.

"See on väga hea ettevõtmine. Kuigi 1. mail tahavad maainime-

sed teha aiatöid, on vabal päeval neidki, kes maakonnas ringi vaadata soovivad," arvas Tõstamaa Mõis SA projektijuht Liina Kään.

Maria talus oli rahvarohke, lapsed ratsutasid saatja saatel valgel ponil, kelle nimi Rubla täiskasvanutel suu muigele tiris. Peamajas pakkus lahke perenaine Leida Põhako kiluleiba ja moosiga talukooki ning käsitöömeister Valli Selberg oli varmas seletama, kuidas viltimistehnikas valmistada toredaid loomakesi, mismoodi taaskasutatavast materjalist vormida ehteid ja milline näeb välja Kännumikuke, mis sobib metsaveersesse Maria tallu.

Korstna talus tuli, käsi pikal,

esimesena teretama suvepuhkust veetev jõuluvana Vidi ja köögis küpsetas pannkooke jõulumemm Riina.

Maria talu pererahvas Riina ja Enn Rand tutvustasid ringkäigul olijatele talu saamislugu ja ettevõtmisi ning külastajatele pakutavaid võimalusi.

"Loodan, et see sõnum maaettevõtjate tegemistest jõuab paljude inimesteni ja Eesti Maaturismil on avatud uste päev väga tore ettevõtmine," mainis turismi-majanduse asjatundja Heli Tooman, kes Tartu ülikooli Pärnu kolledži grupis talu tegemistega tutvus nii nagu LC Koidula klubi liikmedki.

OSTUREGATT

AINULT 4 TUNDI

TORMILISED PAKKUMISED
4. MAIL KELL 12-16

KAUBAMAJAKAS

Paikre pakub maikuus soodustust

Paikre prügilateatas, et võtab maikuus eraisikutelt vastu aia- ja haljastusjätmeid tavalisest poole väiksema tasu eest. Juriidilised isikud mak-savad tavahinda.

Samal ajal kehtib nõue, et prügilasse toodud biolagunevad haljastusjätmed, nagu kulu, puulehed ja oksarisu, peavad olema pakitud biolagunevatesse kottidesse või tuleb need prügikottidest või konteineritest prügilasse üleandmisel välja kallata.

Selleks, et saada soodustust, ei tohi haljastusjätmete seas olla muud prahiti. Kui biolagunevate jätmete hulgas on olmeprügi, nõutakse prahi ladustamise eest raha tavalise tariifi alusel. (PP)

UUDISED

Tehnilise järelevalve amet koostöös päästeametiga kutsub eestimaalasi 3. mail toimuva „Teeme ära!“ talgupäeva raames teada andma katmata ja katkiste luukidega kaevudest ning muudest ohtlikest rajatistest. Nii talgupäeval kui edaspidi saab ohtlikest rajatistest teatada päästeala infotelefonil 1524.

Massiaru Põllumajandusliku OÜ juhatuse liige Piret Alftan (paremal) võtab maakarja kasvatajate seltsi juhatuse esimehelt Monika Jõemaalt vastu hõbekarika. Urmas Luik

Maakarja hõbekarikat hoiab Massiaru

Silvia Paluoja

Eesti maakarja kasvatajate seltsi aastakoosolekult naasis Massiaru põllumajandusliku osatööstuse juhatuse liige Piret Alftan rändhõbekarikaga, mis kinnitab, et tal on maakarja parim tõufarm riigis.

Aasta pärast selgub, kas Massiaru loomakasvatajad suudavad hõbekarika enda kätte jätta või peavad selle järgmisele parimale edasi andma.

„Massiarus on neli maatõugu tõuraamatu lehma ja moodunud aasta toodang oli nendel keskmiselt 8712 kilo piima, 4,33 protsenti rasva ja 3,42 protsenti valku ning rasva ja valgu summa 675 kilo, selle tulemusega oli Massiaru osatööstus 22 tõufarmi seas esimesel kohal,“ põhjendas väike külakoha loomakasvatajate edu Käde Kalamees, kes on Eesti maakarja kasvatajate seltsi tegevjuht.

Alftan võttis Are huvikeskuses toimunud koosolekul vastu tunnustusegi, mis kinnitab, et Massiaru PM OÜ Eesti maakari tunnustati 2013. aastal eliitklassi tõukarjaks 149,7 punktiga, ja tänukirja, mis kinnitab, et Massiaru PM OÜ Eesti maatõugu saavutas 2013. aastal tõukarjade hindamisel esimese koha.

Massiaru põllumajanduslikus osatööstuses on 260 lüpsilehma ja vaid neli Eesti maatõugu veist, keda Alftani jutu järgi

peetakse missioonitundest, sest Eesti oma nudi pea on kantud üleilmasesse ohustatud tõugude nimistusse. Massiaru on läinud ajalukku ka kui kõigi aegade maatõugu rekordlehma pidaja, 2012. aastal andis Lillik 12 368 kilo piima, milles oli 4,63 protsenti rasva ja 3,53 protsenti valku.

Eesti maakarja kasvatajate selts tunnustab parimat maakarja kasvatajat rändauhinna, hõbekarikaga, 2009. aastast, kui juhatus taastas 1928. aastast alguse saanud tava.

„Uuendasime tolaeagset rändauhinna statuuti, mis antakse iga kord karika omanikulegi,“ mainis Kalamees.

Esimese hõbekarika andis selts taasasustamise 20. aastapäeval 2009. aasta oktoobris Jüri ja Maarja Simovardile Harjumaalt.

Järgmisel aastal tunnustas selts rändkarikaga Liia Sooaärt Saaremaalt ja kolm aastat järjest pälvis auhinna Mereranna Põllumajandusühistu TÜ Saaremaalt ja sinna eelmine hõbekarikaski jääbki. Statuudi järgi saab auhinna pärisomanikuks see, kes on jõudnud seda kolm aastat järgemööda või kümne aasta jooksul viis aastat vaheldumisi enda käes hoida.

Karikale graveeritakse võitja-karjapidaja nimi, kontrollaasta, karja keskmine piimarasva ja -valgu toodang.

Asso Puidet

Viljandis said politseinikud peksta, Valgerannas vaatasid korralvurid jõuetult kaklust pealt, ent Pärnus saatis prokuratuur võimulialduse, vabaduse võtmise ja dokumendi võltsimise süüdistusega kohtu ette politseiniku, kes kaabakad pikemalt tseremoonitsemata raudu lõi ja tänavatelt koristas.

Vägilase kasvu, julgestuspolitsei karmi kooli ja kogemusega Andrus Arula on mees, kes oleks paslik peksupealinnana tuntust kogunud Pärnu tänavatel korda looma. Selle asemel aga peab praeguseks politseinikuametist lahkuma sunnitud noor mees istuma süüdistatava pingis ja kuulama, kuidas mitte just kõige seadusekuulekamad inimesed, kelle eest ta kogukonda kaitsma peaks, tema vastu tunnustisi annavad ja kohtusaalis üleolevalt irvitavad.

Kokku süüdistatakse Arulat neljas episoodis, mis kõik leidsid aset 2011. aasta septembrist detsembrini.

Tahan, kuulan magnetofoni

On 4. septembri õhtu. Mõni minut puudub kümnest. Paikusel on kohalike elanike meelehärmiiks taas kogunenud Bravo Burgeri ette kamp noori. Teiste seas meie loo esimene kannatanu Kermo. Istutakse, räägitakse juttu, võetakse napsi. Üle kõige lärmab rolleri külge monteeritud automakist kostev muusika.

Melu katkestab Arula ja tema paarilise saabumine politseibussiga. Kui Arula käsib muusika vaiksemaks keerata, saadab väljakutsuvalt käitunud noortekamp ta lihtsalt pikalt. Keegi rõõgib midagi seosetut. Käsklusele vaiksemaks võtta vastatakse, et vot tahan ja karjun. Suhtumine on agressiivne ja üleolev, olukord ärev.

Hoidmaks ära konflikti kontrolli alt väljumise, kamandab Arula talle silma jäänud Kermo bussi juurde. Turvakontrolli tegemiseks. Mis tähendab siis seda, et Kermo seisab näoga bussi poole, käed vastu bussi ja jalad harkis, samal ajal kui teda vasaku käega õlast toetav ja kontrolliv Arula ta parema käega ohtlike esemete leidmiseks läbi kompab.

Et Kermol pole isikut tõendavat dokumenti esitada ja autosse paigutatud elektrooniline kontrollisüsteem ei tööta, otsustatakse ta kontrollimiseks Pärnusse jaoskonda viia. Ning et tema kätega vehkimist ja laimamist võib tõlgendada kui rünnakut politseiameetniku vastu, otsustab Arula noormehe käed raudu panna. „Kui inimene on minu vastu agressiivselt meelestatud ja kätega vehib, siis mina võtan seda kui ohtu,“ selgitas Arula kohtus.

Sa ma al ajal kui Ker-

moga tegeldakse, möödub sünnimuskohast selle kohtuloo teine kannatanu – Nikita, keda tänavatel tuntakse hüüdnime järgi Püro. Arulale vägagi tuttav tegelane. Ta teab, milleks noormees võimeline on. Korduvalt seadustega pahukisse sattunud ja vanglaski istunud Nikita oli teda mõnda aega varem kostitanud jahahoobiga näkku. Korralikult, nii et verd lendas.

Kõnealusel septembriõhtul Nikita Arulat ei ründa. Vähemalt enda kohtus antud tunnistuste kohaselt tahtis tema, täiesti kainenena, vaid mõne õlle joonuna, korraliku kodanikuna lihtsalt koju minna. Politseid nähes ta lihtsalt küsis, tõsi küll, ehk natuke valju häälega, et mis toimub. Täiesti ebaõiglaselt ja arusaama-

mata määletab toimunud mõneti teisiti. Nimelt pistis politseinikele selja taha astunud Nikita looma moodi mõirgama. Palvele mitte karjuda ja lahkuda järgnes uus verbaalne häälikupurse,

mispeale kamandab Arula Nikita käed turvakontrolliks vastu bussi. Nikita asetaski sellise mürtsuba, et buss kõikus. Et Nikita turvakontrolli ajal rabeles ja seda oletatavalt mitte kõige paremate kavatsustega, sulgusid temagi randmete ümber raudad.

Prokuratuur eesotsas kohtus süüdistajana üles astunud ringkonnaprokurör Elle Keemaniga aga leiab, et nii Kermole kui Nikitale käeraudade paigaldamine oli ebaseaduslik, kuna noormeeste käitumine ei olnud ei endale ega teistele ohtlik.

Samuti ei ole Arulal olnud õigust toimetada Kermot isikuandmete kontrolliks politseijaoskonda ega Nikitat eelnevalt tema alkoholijoovet kontrollimata kainenestumajja.

Avaldust, me avaldust

Järgmine episood leiab aset septembrikuu 27. päeva õhtul, kui politsei saab kolm väl-

jakutset Massiarust, kus toimuvat lööming. Asi tundub tõsine olevat ja Arula saadetakse koos paari-mehega konflikti lahendamaks.

Kui nad kohale jõuavad, on kähmlus küll raugenud, ent Arula otsustab kaklejad osapoolte ema tungival soovil siiski kaasa viia. Üks vendadest saadakse kodust kätte, teist minnakse otsima kohalikkude sotsiaalimajja. Seal peab parasjagu oma sünnipäeva selle kohtuasja kolmas kannatanu Ragnar. Külaliste seas on Arula teada otsitav rusikakangelane-gi.

Peopaika pole just raske leida. Lahtisest aknast paiskub pimedale tänavale vali röökimine ja muusika. Trepikotta sisenenud, näevad politseinikud, et korteri,

kus sünnipäeva peetakse, üks on ristselili lahti. „Mina arvasin, et see on mingi ühiselamu köök või peldik, see oli ikka öudne, milline see välja nägi,“ iseloomustab Arula peokohta.

Et koputusele ja hüüdele „politsei“ ei reageerita, astub Arula koos paari-

mehega lahtisest uksest sisse. Mispeale kargab politseifilme näinud ja seeläbi õigusnormidega vägagi tuttav Ragnar püsti ja kukub tänitama, et ilma kohtu orderita ikka tema korterisse ei tungita.

Vaatamata mõningasele sõnasõjale ja nügimisele, saadakse otsustav korterist siiski kätte ja taandatakse temaga tänavale. Ent veel enne kui kaasavõetu autosse jõutakse pakkida, trügib Ragnar koos sõpradega tänavale. Kõigil puldelid peos.

Käsklusele majja tagasi minna mehed ei reageeri.

Vastupidi, hakanud hoopis peale tungima. „Võtsin lambi, pimestasin neid ja läksin

nuiaga peale, et kohe saate nuiakah, kui tulete,“ nõnda kordus see Arula kinnitustel kolm korda. Situatsioon, kus Arula võiks oma selgitusel grupiviisilise ründe tõrjumiseks tulirelvagi kasutada. Nii et meestel on õnne, et mõni neist tinauba kõhtu ei saa.

Viimaks olukord mõnevõrra rahuneb ja politseinikud lahkuvad kahe kinnipeetuga. Pooltel teel Pärnusse saab Arula juhtimiskeskuse vahendusel teada, et Ragnar on juba kolm korda juhtimiskeskusesse helistanud ja teada andnud, et tema tuleb nüüd linna avaldust kirjutama.

Sõber tõi politsei kätte

Juhtimiskeskuse töötaja nõuannet end välja magada ja järgmisel päeval kainenena tulla ei pea Ragnar millekski. Temal on ikka vaja kohe avaldust kirjutama tulla. Ja tulebki, õigemini toob ta kaine sõber. „Ütlesin sellele, et oled ikka päris loll, tood oma purjus sõbra siia politseimajja kiiritama – mida sa mõtled,“ meenutas Arula.

Vaatamata sellele, et delegatsiooni politseimaja fuajees vastu võtnud Arula kordab juhtimiskeskuse soovitusel Ragnaril koju minna ja kainenena tagasi tulla, keeldub Ragnar sellest. Kohtuski nentis Ragnar, et see tõepoolest nii oli. „Aga ma tahtsin ju avaldust kirjutada,“ raius mees kohtusaalis edasi.

Alles siis, kui Arula, mõistes, et ega Ragnar juttu kuulda võta, tal politseimaja ees käed, arvestades eelnenud rünnakut Massiarus, kainenestumajja toimetamiseks raudu lõõnud, teatab Ragnar, et tegelikult tahab ta ikka koju minna. „Ütlesin, et nüüd on hilja, see asi ei käi nii, me ei ole päris turu peal,“ sõnas Arula. Seepeale üritab Ragnar end lahti rebida, nii et Arula ta maha peab suruma. Sellega aga ei suruta maha Ragnaris pulbitsevat viha karjuva ebaõigluse pärast. Veel kainenestumajaski määratseb ja lõhub ta nõnda, et ta tuleb raudadega mõneks tunniks voodi külge aheldada.

Ent jällegi leiab prokuratuur, et Ragnarit kainenema toimetamine ei olnud õiguspärane, kuna tema käitumine ei olnud endale ega teistele ohtlik. Samuti ei olnud õiguspärane tema kinnipidamine.

Veel märgitakse süüdis-

Sel nädalal alanud protsess Andrus Arula üle jätkub järgmisel nädalal.

Ardi Truija

Politseinikuna käitles Andrus Arula kaake mitte siidi-, vaid taktikalistes kinnastes. Seda nii otseses kui ülekantud tähenduses.

Andreas Kajastu, Ants Liigus

tusaktis, et Arula põhjustas Ragnarit kukkumise paremale küljele maha ja väänas transportimiseks tema käeraudades käed sellises ulatuses selja taha, mis tekitas valu. Neile vigastustele ja saadud moraalsele kahjule viidates nõuab Ragnar nüüd muide 15 000 euro suurust kahjutasu. Eesti riigilt, nagu ta kohtus selgitas.

Sellest samast episoodist tuleb Arulale esitatud võltsimise süüdistuski. Nimelt on Arula märkinud protokollis, et Ragnar viibis politseimaja ees ehk avalikus kohas joores olekus. Tegelikult aga toimus meeste esmakontakt pärast Ragnarit politseimajja saabumist mitte politseimaja ees, vaid selle fuajees, kus „Andrus Arula alustas avaldust esitama tulnud R. K. kinnipidamist ja talle ei olnud teada R. K. vahetult politseimajja sisenemisele eelnev tegevus“. Süüdistusakt jätab võimaluse oletuses, et ehk jõi Ragnar end alles politseimaja fuajees täis.

Kõik ükskõik

Umbes kolm kuud hiljem, 17. detsembril saab politsei väljakutses Pärnu Kalamehe tänavale, kus ühes korteris pidutsevad noored on tülli keeranud ja nüüd ükskõik sel nägusid sisse peksavad.

Arula kihutab oma paarimehega kohale. Noored jooksevad laiali. Kohtuloo neljas kannatanu Eduardki annab päkkadele valu, ignoreerides Arula talle antud korraldust: „Seis, politsei!“

Mõnd aega kükitab Eduard pimedas kõrvalhoovis ja otsustab siis peiduurkast välja tulla. Valel hetkel. Hoovis on teda otsima tulnud konstaabel. Mõistes, et tagaajamismäng on läbi, naaseb Eduard peopaiga juurde ja hüüab lähenevat Arulat silmates, et tal on kõigest ükskõik.

Inimene, kellel on kõigest ükskõik, on kahtlemata ohtlik – nii endale kui teistele. Arula lööb toona 17aastaselt noormehel käed raudu ja lükkab ta politseibussi põrandale pikali. See on Eduardile juba tuttav koht. Ainuüksi Arula on teda sinna oma paarkümme korda paigutama pidanud.

Eduard sõidutatakse koos teiste kinnipüütud lastega kaines-tusmaja vastuvõtuosakonda. Ainult et erinevalt teistest saab tema kuldkliendina erikohtlemise

osaks. Nimelt ei panda teda mitte pingile istuma, vaid lükatakse põrandale: on ju tal kõigest ükskõik.

Nõnda, käed selja peal raud-dus, lamab Eduard enam kui tun-nikese kõhuli kaines-tusmaja kül-mal põrandal. Viimaks saabub Arula tagasi ja uurib, kas Eduard-il on endiselt kõigest ükskõik. Selgub, et enam nii väga ei ole. Hästi. Eduardil võetakse raud maha, koostatakse protokoll ja ta paigutatakse kainenema.

Vastavalt süüdistusaktile aga oli Arula käitumine Eduardi au ja väärikust alandav ning väljus vajalikkuse piiridest, olles seega ebaseaduslik.

Trügis ise bussi

Juba selsamal öösel kohtub Arula oma viienda n-õ ohvri Jani-sega. Seda Cocoloco öölokaali juu-res, kust tuleb ärev teade kaklu-sest. Kohale jõudes tervitab Arulat väljakutse teinud noormees. Tema ollagi vägivalda ohver. Vägivalat-sejaks olevat ööklubi turvamees, kes ta välja viskas. Sel ajal kui Arula selgitab, et eks see ole turvame-he kaalutletud ja ilmselt põhjenda-tud otsus, saabub sündmuskohale kiirabi. Sellegi olevat haavunud, ent mitte haavatud noorherra end-ale ise kutsunud.

Kuniks Arula seda klounaadi klaarib, jalutabki areenile Janis ja võtab pearolli enda kanda. Pistes just nimelt oma pea politseibussi aknast sisse ja nõudes aru, kas äk-ki on bussis Priit.

Arula korraldusele bussi juu-rest lahkuda reageerib Janis rop-pustega politsei aadressil ja bravuurika avaldusega, et tema ongi selline mees, kes teeb seda, mida ise tahab. Mitte aga seda, mida politsei tahab.

Veel korra proovib Arula hea-ga ja näitab isegi kätte, kus pidu toimub. Kohtuski tunnistab Janis, et „herra Arula ütles mulle võib-olla kaks korda“, aga sellest jäi ilmselgelt väheks. Janis on endi-selt kindel, et tal on täielik õigus pead pidi politseibussis kõõluda ja Priitu otsida.

Ning kui üks maksumaksja ika-nii väga tahab politseibussis olla, siis peab ta seda saama. Klõps, raud peale, ja peale Janise pea siseneb tema ülejäänud maine osa turvalisse bussi.

Kaugele polegi vaja sõita. Mõni minut hiljem leiab Janis end juba kaines-tusmaja vastuvõtuleti eest põrandalt, kus ta lebab terve-nisti kaheksa au ja väärikust sol-vavat minutit, kannatades vahe-peal valugi, mis tuleneb sellest, et Arula ta käsi venitab. Jällegi on Arula olnud paha. Ei kujutanud ju see, et silmanähtavalt joores Janis pead pidi võõrasse autosse tungis ja politseiniku korduvaid käske eiras, mingit ohtu ei teiste-le ega talle endale.

Sel põhjusel, et tema kinnipi-damise kohta koostatud doku-mentidest ei nähtu üheselt, milles temast lähtuv vahetu oht seisnes, ja kuna puudus alus tema kinni-pidamiseks, ei olnud õiguspärane tema suhtes erivahendite kasuta-minegi.

Ohtlik signaal

Ent vahest on – nagu leidis näiteks Arula kaitsja, advokaat Rünno Roosmaa – prokurör teki-tanud süüdistusega siiski liiga suured käärid tegeliku elu ja keh-tivate seaduste vahel.

Roosmaa hinnangul on elu mõnevõrra lihtsam. „Ja lihtsam

selles mõttes, et kui politseiniku-le on antud käeraud, siis need ei ole mitte iluasjaks, vaid on ikkagi vahendid, mida kasutatakse laa-mendajate või lõugajate rahusta-miseks. Nad peavadki vahel valu tekitama,“ seletas Roosmaa.

Lisades, et arestimaja ja tur-vakodu on kaks eri asja ning meil oleks kõigil kindlasti turvalisem ja mugavam elada, kui joodikud ja laamendajad istuksidki oma kai-nenemise aja arestimajas. „Tava-inimesed ei pruugi oma igapäeva-elus politseiga kokku puutudagi. Miskipärast kaebajad ja kannata-nud on teistsuguse käitumisega,“ nentis Roosmaa.

Ja ometi on need, tavainimes-est teistsuguse käitumisega ini-mesed, praegu prokuratuuri toel lahingus politsei ja kogu politsei-nikelt konkreetsemat käitumist ootava avalikkuse vastu.

Ehk nagu Arula märkis, võiks prokuratuur süüdimõistva otsuse korral väljastada kohe pressiteate-gi: „Inimesed, jooge ennast täis, räusake, hakake politseile vastu, saatke persse – ja siis küsige raha!“ Tema hinnangul annaks see ühis-konnale vägagi ohtliku signaali.

UUDISED

► ILM

Päeval on vaheldu-va pilvisusega ilm ja kohati sajab hoovih-ma. Puhub loode- ja lää-netuul 5–11 m/s. Öösel on –2 kuni +2, päeval 6 kuni 12 kraadi.

Kõige soojem ja kõige külmem:

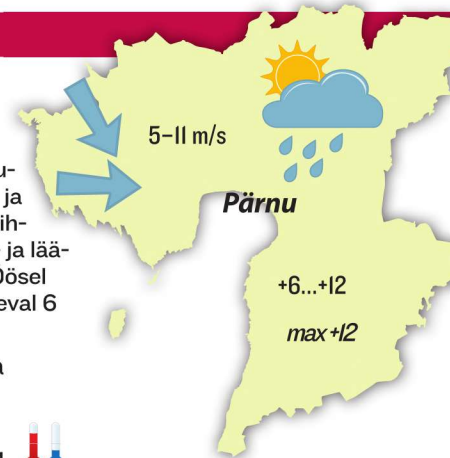
1984 +23,4

1935/2007 –3,4

Homme on vahelduva pilvisusega ilm ning mit-mel pool sajab hoovih-ma. Puhub läänetuul 4–9 m/s. Öösel on –3 kuni +3, päeval 5 kuni 11 kraadi.

Päike tõuseb täna 5.25, loojub 21.14.

KOLME PÄEVA PROGNOOS

Laupäev	+5...+11
Pühapäev	+5...+11
Esmaspäev	+5...+10

Kiirkatamaraan Runö alustab vedusid

Anu Villmann

Eile alustas kiirlaev Runö sõit-mist Pärnu, Ruhnu ja Rooma-saare vahel. Runö sõidugraafik ja pileti hinnad on samad kui mullu, uudis on aga see, et nüüd saab Ruhnu minekuks osta e-pileti.

Väinamere Liinide teenin-dusjuhi Anu Hiiuväina teatel saab e-pileteid osta ette terveks hooajaks ehk kuni 31. oktoobri-ni. E-pileteid müüakse Väiname-re Liinide piletiportaalil Tuule-laevad.ee.

Uuele süsteemile üleminek tähendab, et pilet tuleb eelmüü-gist kohe välja osta.

“Nii tekib sõitjatel kaasvastu-tus tipphooajal laevakohti mõist-likult kasutada, piletid võimal-ikult vara muuta ja tagastada, mis annab teistele võimaluse sõita,“ põhjendas muutust Hiiuväin.

Uuenduse tõttu huvireisijad pileteid Runöle broneerida enam ei saa, küll säilib bronee-rimisvõimalus Ruhnu saare pü-sielanikele.

Juulikuine sõidubuum

Runöl on 60 sõitjakohta, eel-müügist müüakse igale sõidule 48 kohta. Ülejäänud kohad hoi-takse Ruhnu püselanikele, sest laevaliiklus on suvel saare ainus püsiühendus muu maailmaga. Runö liinivedu on riigi tellitud ja mõeldud eeskätt ruhnlaste tee-nindamiseks. Aluse sõidugraafi-ku paneb paika Ruhnu vallava-litsus koos vedajaga.

Runö piletitulu katab Hiiu-väina sõnade kohaselt väikese osa veokuludest. Saar asub kau-gel, Pärnust linnulennul 96 ki-lomeetrit, ja kiirlaevaga ühen-dust pidada on kallid.

Kuna kohtade arv alusel on piiratud, võib kahe varasema hooaja põhjal arvata, et kõik sõi-duhuvilised, kes pole Ruhnu saare elanikud, juulikuistele Pärnu-Ruhnu reisidele ei mahu. Pärnu-Ruhnu-Pärnu marsruut on populaarseim suund, sest Runö viib siit väikesaarele ka nädalavahetusel.

Hea ilma korral sõidab kiirkatamaraan Pärnust Ruhnu või vastupidi veidi üle kolme tunni. Tuule ja lainetusega sõiduaeg pikeneb.

„Roomassaarest Ruhnu min-nes on laevareis tunni võrra lü-hem ja seetõttu mugavam neile, kes on meresõidu suhtes tundli-kumad,“ sedastas Hiiuväin.

Kiirkatamaraan Runöl läks käima kolmas sõiduhoo-aeg.

Urmars Luik

Kes pole varem Runöga sõit-nud, peaks arvestama, et Runö on oluliselt väiksem ja tundlikum kui teised mandri ja saarte vahel sõitjaid vedavad liinilaevad.

“See tähendab, et Runö õõt-sutab ja raputab iga vähegi kõr-gema laine ja tuulega päris kor-ralikult. Ruhnu sõitu tasub pike-malt planeerida ja selleks enda-le aega võtta,“ toonitas Hiiu-väin.

Sõitjate nimekiri

Südasuvel iseloomulik koh-tade defitsiit alusel on peamisi põhjusi, miks Ruhnu liini ope-reeriv Väinamere Liinid pileti ostmise süsteemi muutis. Seni-ne tasuta broneerimissüsteem ei pannud sõitjale vastutust sada-masse tulla piisavalt vara või oma kohast loobumisest vedaja-le teatada.

“Tulemuseks oli see, et suu-red grupid jäid tulemata, ent sa-mal ajal oleks olnud väga palju sõita soovijaid, kes jäid bronee-ringute tõttu teenindamata, ja laev sõitis pooltühjalt,“ sõnas Hiiuväin.

Peale e-pileti süsteemile üle-mineku on uudis seegi, et mere-sõitu reguleeriva seadusandluse muutumise tõttu on vedajal nüüdsest kohustus pidada sõit-jate nimekirja.

E-pileti ostanud peavad oma nime piletile sisestama kohe ost-misel või hiljemalt kolm tundi enne laeva väljumist.

“Selline korraldus aitab hoi-da kokku meie kõigi aega. Kui kõik nimed tuleks koguda alles sadamas, peaks sõitjad tulema kohale vähemalt poolteist tundi enne reisi algust. Püüame seda vältida ja teha reisi nii mõnu-saks, kui see kõigi piirangute ja normide kiuste võimalik on,“ selgitas Hiiuväin.

Eelmisel hooajal tegi Runö Pärnust Ruhnu 156 reisi ja ve-das 5200 inimest.

Paikuse õpilaste muusikali finaali kujunes Grobinas meenakaks. Erakogu

Paikuse kool käis uuel Läti sõbral külas

Silja Joon

Paikuse põhikooli õpilased saabusid äsja Lätist, kus külastati Grobina sõpruskooli.

Eelmisel aastal leidis Paikuse põhikool Lätist sõpruskooli – Grobina põhikooli.

Pärast koolide juhtkondade kohtumist ja pikemaajalise koostöökava koostamist külastasid Grobina kooli õpilased Paikuse kooli ja esinesid Paikusel uhke kontserdiprogrammiga.

24.–26. aprillini viibisid Paikuse õpilased omakorda külas uutel sõpradel ja kandsid Läti maal ette ingliskeelse muusika, mis valmis kaheksandate klasside õpilaste loovtöö raames, teatas Paikuse kooli õpetaja Sirje Suurevälja.

Etenduses tegi kaasa mõni seitsmenda ja üheksanda klassi õpilane. Muusikali stsenaariumi kirjutas ja lavastas Walesis teatrieriala tudeerinud Mari-Liis Pärn. Jõu ja nõuga löid kaasa Paikuse kooli õpetajad.

Muusikal kannab pealkirja „Finding the same language“. Tegevus toimub Balti keti ajal ja kirjeldab seika, kus Eesti koolis asuvad õppima ühe Läti perekonna lapsed. Kooli popim poiss armub ühte õdedest.

Kõlavad selleaegsed popu-

laarsed isamaalised laulud ning kostüümide ja atribuutikaga on püütud tabada ja edasi anda selle aja nägu ja hõngu.

Peaosades teevad kaasa Joosep Kalbus, Eleri Saulep, Helina Nõgesmaa, Krister Narbekov ja Lisette Sivard või Netty Raud. Koduseinte vahel etendus muusikal kahel õhtul.

Muusikal sai Grobinas suure menu osaliseks. Etenduse lõpuks teenis laulis Läti tüdruku osa kohalik solist, mis tegi elamuse veelgi nauditavamaks ja kui lõpulaulu „Ärgake, Baltimaad“ korraldada paluti, tõusis publik püsti ja laulis kaasa. Eelnevalt oli muidugi laulutekstides kokku lepitud ja eraldi harjutatud.

Pärast muusikali ettekannet jätkus sisukas kultuuriprogramm.

Tutvuti kooliga, osaleti õppetundides, nauditati ekskursiooni Liepaja linnas ja Grobinas ning lüüsti diskoõhtul.

Kooli delegatsiooni kuulunud Paikuse kooli söökla juhataja Tiia Klein veetis aga pool päeva Grobina kooli sööklas ja selle tulemusi ootab Paikuse koolipere lähemal ajal: tuleb Läti toitude menüü nädal.

Külaskäiku jääb meenutama rododendron, mille võõrustajad Paikuse koolile kinkisid.

Pärnu toetab üliõpilaste rannavõrkpalli MMi

Eesti võrkpalli liidu, Eesti akadeemilise spordiliidu ja Pärnu linna esindajad kohtusid kolmapäeval seoses 2016. aasta 21.–24. juulini Eestis toimuvate üliõpilaste rannavõrkpalli maailmameistrivõistluste korraldusega.

Pärnu linnajuhid andsid spordirahva plaanidele rohelise tule, väärtustades üritust nii sportlikust kui turismi perspektiivist.

„Tunneme pärnakatena suurt heameelt ja uhkust, et Pärnul on au ja võimalus võõrustada väga kõrgetasemelist rahvusvahelist spordisündmust,“ ütles Pärnu linnaeape Toomas Kivimägi. „Rannavõrkpall on üks meie kaubamärke, mis nimetatud suurvõistluse kaudu Pärnus annab muuhulgas võimaluse meie linna parimal moel turundada. Täna sel kohtumisel arutasime linna võimalikku panust nii linnale kuuluvate baaside kasutu-

se, ühistranspordi korralduse kui ka rahaabi asjus,“ täpsustas linnaeape.

Tegu on ajaloos teise Eestis korraldatava üliõpilaste MMiga: 2008. aastal kogunesid Eestis maailma parimad tudengisportlased orienteerumises. Sellest aastast on eestlastel ette näidata senised parimad üliõpilaste rannavõrkpalli tulemused, kui MMi kaksikvõidu eest hoolitsesid Mari-Liis Graumann – Natalja Bratuhhina ja Kadri Puri – Polina Bratuhhina.

Mastaapse võistluse ülekanalid jõuavad korraldajate ja rahvusvahelise üliõpilasspordi föderatsiooni koostöös telepildiga Eurospordi kanalile. Võistlus toob Pärnusse palju sportlasi ja fänni üle maailma.

Tänavune üliõpilaste rannavõrkpalli MM toimub 23.–27. juulini Portugalis Portos. Eestit esindavad üks mees- ja üks naispaar. (PP)

Purskkaevud on linnale kulukad

Anu Villmann

Nagu igal aastal pandi tänavugi Pärnu purskkaevud tööle kevadpuhaks. Paraku tuleb mõnda aega leppida tagasihoidlikuma vete-mänguga, sest kaks purskkaevu üheksast on suveni remondis.

Eile hakkasid vett purskama Koidula ja Lastepargi, Rüütli platsi, kuursaali, mudaravila ja Vallikääru purskkaev. Rannapargis ja promenaadil Kuuse tänava otsas asuv vesiattraksioon hakkavad oma ilu näitama hiljemalt 15. mail.

Kaht purskkaevu ootab ees põhjalik remont. Lehe ja Side tänava otsa veesilmade parandamisele kulub linnal ümmarguselt 56 000 eurot. Purskkaevusid remondib osatühing Heliotek. Kaevudes vahetatakse välja valgus- ja juhtimissüsteem, osaliselt pumba-seadmed ja palju muudki.

Remondirahale lisandub purskkaevude iga-aastane hoolduskulu, mis tänavu on ligemalt 12 000 eurot. Kui midagi ära lühutakse, näiteks trambivad tüüpäevalised Rüütli platsil või Koidula pargis purskkaevus düüsid puruks, toob erakorraline remont kaasa lisaväljamineku.

Purskkaevusid hooldab osatühing Kinbass. Hooldusleping kestab 1. maist järgmise aasta 30. aprillini.

Juuliks töökorda

Raul Lump Heliotekest ütles, et promenaadi purskkaevude remondis pole midagi iseäralikku, sest aeg, sündmused ja inimesed on nende kallal oma töö teinud.

Küsimusele, kas lapsed ikka tohivad promenaadi uhkeimal, Lehe tänava pikenduse värvitudledega purskkaevul liivaste jalgadega ringi tatsata, vastas Lump, et kümbelmine pole vastunäidustatud.

“Ikka võib jalgu pesta, sest pole vahet, kas liiv jõuab kaevuvette tuulega või varvaste vahelt. Pursk-

OÜ Kinbassi basseinitehnikud Mattias Saare (ees) ja Mikk Viik vaatasid Pärnu avalikud purskkaevud üle ja panid need tööle. Ardi Truija

kaevus jookseb puhas linnavesi ja see vahetub pidevalt. Meri on purskkaevuveest võrreldamatult mustem. Kui vahel ummistubki mõni paljudest düüsidest, uhatakse see veega lahti,” ütles Lump.

Teisalt on kuulda olnud väiteid, et tuledega purskkaev pole puhtehituslikult liivaste jalgadega pladistamiseks mõeldud, ent sellegi arvamusel pole Lump päri. “See purskkaev on just mõeldud veesammaste vahel ja sees kõndimiseks. LED-valgustitele ei tee neil kõndimine midagi. Seda purskkaevu saab ära lõhkuda ainult tahtlikult,” kinnitas ta.

Lehe ja Side tänava veesilmade remont peaks lepingu järgi lõppema 1. juuliks, kuid Lump andis lootust, et saab tööga varem valmis. Ülejäänud seitse asja tööle hakanud avalikku purskkaevu elasid talvepuhkuse üldjoontes kenasti üle.

Veidi enam tegemist oli Kinbassi basseinitehnikutel vaid promenaadi keskmise purskkaevuga, mis sooja ja lumevaese talve tõttu rannaliiva täis oli tuisanud.

Rahvasuus jalavanniks hüütud madala veesilma puhastamine ei ole basseinitehniku Mattias Saare sõnul teab mis keeruline ettevõtmine, küll aga üsna ajamahukas.

Tõsisemat uuenduskuuri tema hinnangul avalikud fontäänid – välja arvatud promenaadi kaks äärmist purskkaevu – praegu ei vaja.

Mure Rannapargi purskkaevuga

Purskkaevude hooldusleping näeb ette, et tehnikud kontrollivad maist septembri lõpuni igal hommikul kõik purskkaevud üle ja puhastavad need, kui vaja. Seadmete hooldust ja pesu tehakse üle päeva.

Pärnu linnaaedniku Piret Unni teada tekitab hooldemeestele suviti enim muret Rannapargi veerenni purskkaev, kus sulistajate jalgadelt vette kandunud liiv, muld ja kiviakesed filtrid umbe ja vetikaid täis ajavad.

“Olen rääkinud Rannapargi purskkaevu projekteerijatega ja nende ütlust mööda ei ole selle eesmärk laste ujutamine. Purskkaev pole selleks kavandatud ega ehitatud,” tõdes Unn.

Teisalt ei heida linnaaednik vulisevas vees lustimist sugugi ette. Et lõõskava päikesega tekib mudilastel isu jahedas vees solberdada, on ju igati arusaadav.

“Purskkaev on iseenesest tore asi ja kui seal annab jalgu sulistada, on vahva seda teha. Lihtsalt

kaev oleks võinud olla rajatud nõnda, et kannatab vette sattunud sodi välja ega tõrgu töötamast,” sõnas Unn.

Saare on linnakärneriga päri: Rannapargi veesilm pole pladistamiseks sobiv koht. “Ta on eelkõige iluelement ja mõeldud vee-pilve purskama,” toonitas Saare.

Kinbassi tehnikud on oma silmaga tunnistanud, kuidas taarakorjajad Rannapargis varahommikul pudeleid pesuvad ja jalutajad koerad veerenni jooma ja end jahutama lubavad. Et silmailuks kavandatud vesiattraksiooni tarvita-takse pesupalina, kipub filtrisüsteem ummistuma ja mõnusa udu-pilve õhku piserdamise asemel jääb kaev kuivale, hoolimata asjaolust, et Rannapargi purskkaevu filter on tugevam kui näiteks Rüütli platsi purskkaevul.

Sellekipoolsest pole linnal kavas ühegi fontääni kõrvale vette ronimist keelavat silti paigaldada.

Kesklinna vesirajatiste igasuvine nuhtlus on vahuainet vette piserdavad kurjamid. Mullu meelitas kotermanne sageli ligi Lastepargi veesilm, kuhu kellegi kuri käsi lisas igas kuus kaks-kolm korda vahutavat pesuainet.

Linn hoiab purskkaevud töös 30. septembrini.

Amserv Pärnu
Tehnoülevaatuses
raha tagasi!

Võta nüüd sõbrad kaasa ja ruttu Amservi!

Iga nädal saab üks õnnelik loosikupongi täitnud klient tehnoülevaatuses raha tagasi!

Lisaks kingib Amserv Pärnu tehnoülevaatuses tegemise eest 5 l suvist klaasipuhastusvedelikku!

Kampaania kestab kuni 31.05.2014

Kohtumiseni!

Amserv Pärnu
Pärnu, Tallinna mnt 89a
Tehnoülevaatus E-R 8-18
Oleme jälle avatud ka laupäeviti 9-14
Tel 445 5733
tehno.parnu@amserv.ee

Kliendipäev 3. mail kell 11.30!

P. Kerese 11, rannarajoon.

Stiilne 4toaline korter läbi kolme korruse. Üp 127,7 m², 4 tuba, kombineeritud küte, konditsioneer, kõrged laed, parkett, avatud köök, garderoob, saun, rõdu, eraldi sissepääs, kinnine hoov. Hind 285 000 €.

Ingmar Saksing, +372 501 3320
www.lvm.ee

lvm kinnisvara

Kuninga tänava põhikooli õpilased Juhan Liivi loomingu Sirle Allikivi (vasakul) ja Elisabeth Proos. Urmas Luik

Kuninga kool pühendas hommiku Liivile

Pärnu Kuninga tänava põhikooli vanemate klasside õpilased kogunesid jürikuu viimasel hommikul aulasse kuulama Juhan Liivi 150. sünniaastapäevale pühendatud kirjanuduslik-muusikalist pöimikut.

Juhan Liivi proosapalu ja nii tema kui vend Jakobi luuletusi esitasid Pärnu linnas ja riigiski endale Liivi konkursil nime teinud ja edukalt osalenud kuuenda klassi õpilased Sirle Allikivi ja Elisabeth Proos. Õpetaja Lia Viller elas oma õpilaste esinemisele kaasa.

Flööti mängis Laura Pähkel ja klaveril esines Marge Krahv.

Õpetaja Siiri Paasma luges Andrus Kiviräha romaani "Liblikas" ette katkendi, mis rääkis Estonia teatrimaja ehitamisest ja sellest, kuidas vae- ne luuletaja Juhan Liiv tahtis selle hoone jaoks anda oma viimase kuue ja püksidki.

Kuuenda klassi tüdrukud tutvustasid kuulajatele traagilise saatusega, kuid prosaisti ja lüürikuna Eesti kirjandus- lukku sügava ja aegumatu jäl- je jätnud Liivi elukäiku. Huvitava seigana mainiti, et Juha- ni vend Jakob Liiv, kelle sün- nist möödub 155 aastat, oli Rakvere linnapea ja sealse teatri asutaja.

Direktor Urve Krause rää- kis õpilastele kooli Eesti kirja- nike kogu täiendavast Juhan Liivi portreest, mille autor kunstnik Vello Paluoja ka üri- tusel osales.

Toreda kevadpühaeelse üllatuse valmistas kooliperele perekond Kristensen, kes lap- sevanematena töid jagami- seks šokolaadimunad. (PP)

Mai koolis avatakse neli esimest klassi

Teet Roosaar

Pärnu linnavalitsus ot- sustas Raeküla kooli vältivatele lastevane- matele vastu tulla ja avada tulevases Mai koolis neli esimest klassi, mis võib põhjus- tada kooli ületäitumust ja mõne klassi jaoks hi- lisemat tundide algust.

Ülesanne, mis linnaametnike ees seisis, oli keeruline. Klassikaliseks gümnaasiumiks muutuv Koidu- la gümnaasiumis on kaks, praeguses ühisgümnaasiumis kolm esimest klassi. Tulevase Mai koo- li kolme esimesse klassi soovis seitsse klassitait õpilasi, sest lisaks kahele ärakaduval Koidula koo- li klassile ei mahtunud 65 kesklin- nas elavat kooliminejat Kuninga ja Vanalinna tänava põhikooli.

Mai koolis läheb kitsaks

Mai kool pole kummist. Ühis- gümnaasiumi direktori Mart Kuuskmanni hinnangul mahutab koolimaja 750–800 õpilast, linna- valitsuse haridusnõuniku Katrin Uutsalu sõnusi on aga sügisel sel- lesse kooli oodata ligemale 825 õpilast. Paari aasta pärast peaks küll õpilaste arv madalama sün- dimuse tõttu vähenema, ent sel ja eriti järgmisel sügisel läheb koo- limajas kitsaks.

Abilinnapea Jane Metsa jutu järgi peab üks või kaks klassitait lapsi alustama tundidega hiljem, näiteks kell 10 või 11. Seda siis, kui koolimaja on renoveeritud. Juurdeehituse ehitamise ajal sel- le aasta septembrist kuni aasta lõ- puni on kas algklassidel kooliaja algus nihutatud või tuleb kasuta- da uues ja vanas keskkonnahari- duskeskuses, Vene koolis ja mujal asuvaid asenduspindu. Täpsemalt selgub koolielu korraldus augus- tis.

Sel sügisel soovib Pärnus koo- liteed alustada 532 õpilast. Neist 29 on teiste omavalitsuste lapsed.

“Enamasti pakkusime mujal elavatele lastele Raeküla kooli, aga on neidki, kes teistesse kooli- desse said. Näiteks läheb ühe Tammistes elava viielapselise pe- re laps Mai kooli, sest kolm õde- venda on seal ees. Ülejõele läheb Sauga lapsi, kelle õde või vend selles koolis õpib. Aga kindlasti ei jätku Pärnu koolides kohti kõigi- le väljaspool Pärnut elavatele las- tele,” rääkis Uutsalu.

Vallaelanike soov laps Pärnu kooli panna on suur. Septembrist

Kõik lapsed soovitud kooli ei pääsenud. Fotol on praeguse ühisgümnaasiumi ehk tulevase Mai põhikooli õpilased, sellesse kooli oli tung kõige suurem. Urmas Luik

aprillini kirjutati Pärnusse sisse 99 last, kes kooliteed alustavad. Eel- mise õppeaasta alguses linnava- litsus sellist statistikat ei teinud, kuid eriti Saugast on kogu aeg ta- hetud linna kooli tulla.

Sauga põhikool asub ehamu- gavas kohas, Sauga jõe ääres Jõe- käärü kampaingu kõrval. Tammis- te kõige äärmisest otsast on sinna 23 kilomeetrit. Metsa jutu järgi vajaksid Sauga lapsed hädasti koolibussi.

Kolm klassitait juurde

Eelmise õppeaastaga võrrel- des avatakse üks klass enam Üle- jõe, Mai ja Raeküla koolis. Rae- külla mahuks rohkengi, aga in- menses ei taha sinna minna. Uut- salu andmetel on ainult kaks kol- mest sügisel avatavast Raeküla kooli esimesest klassist koostatud lastest, kelle vanemad on seda kooli ühe võimaliku valikuna märkinud.

Ülejõe kooli neli esimest klas- si meelitlevad peale ümberkaud- sete elanike Sauga lapsi. Samal ajal ei taha osa vanapärnakaid lapsi sellesse kooli panna, sest õpilastel tuleb bussiga sõites üm- ber istuda.

Mets soovitab lastel rohkem jala koolis käia, kasutades Põllu tänavalt üle jõe viivat jalakäijate silda ja turvaliselt Ülejõe koolini

viivaid kõnniteid. Uutsalu jutu järgi kurdavad kehalise kasvatu- se õpetajad, et Pärnu lapsed pole harjunud jala käima. Maakoolides pole mingiks probleemiks paar ki- lomeetrit jala käia.

Kuninga ja Vanalinna põhi- kooli (kummaski avatakse kaks esimest klassi) rohkem lapsi ei mahuks. Küsimus, kas keskklinna oleks veel üht põhikooli vaja, pa- neb linnaametnikud mõtlema.

“Seda oleks vaja lapsevane- mate soovide täitmiseks,” sõnas- tas Mets ettevaatlikult vastuse. Uutsalu arvates oleks keskklinnas kohti kindlasti juurde vaja, kuid võimaluste avanedes kasvavad soovidki.

“Tegelikult keskklinnas elavaid lapsi on nelja klassi jagu,” oli Mets kindel. Ta soovitas lasteva- nematel mõelda, kas suuremates klassides on lastel ikka mugav tundide lõppedes koolikott nurka visata, riided vahetada ja uuesti kuhugi huvikooli või trenni tor- mata. Üks Ülejõel elav ema, kelle lapsed keskklinnas koolis käivad, enda kinnituse selles probleemi ei näe, sest bussiliiklus on kesklin- naga hea.

Kuuskmanni soovitatud endi- ses kutsehariduskeskuses Metsa ja Uutsalu hinnangul põhikooli ava- da ei saaks. Esiteks on sinna pla- neeritud riigimaja, kus asuksid

maksuametnikud, dokumentide väljastajad jne, teiseks ei ole koo- li territoorium põhikooli jaoks so- biv. Muijal keskklinnas Mets ja Uut- salu kooli jaoks sobivat ala samu- ti ei näinud.

Kahe aasta pärast on lapsi vähem

Kõige enam tuleb koolivõrgu planeerimisel arvestada laste sün- dimusega. Uutsalu jutu järgi ootab meid järgmisel sügisel ees veelgi pingelisem esimestesse klassidesse tung, siis jääb lapsi vä- hemaks.

Pärnu linn on koolikohustuse täitmiseks kehtestanud endale mugavad mängureeglid. Elukoha- järgsed koolid on kõik Pärnu koo- lid. Tegelikuses üritatakse kodu- lähedust, õdede-vendade samas koolis käimist jms arvestada, ent fiktivseid sissekirjutusi kontrolli- ma pole linnavalitsus suuteline.

Igaüks, kes lapse koolimineku eelsel aastal kas või Pärnu piires elukohta vahetab, satub tähelepa- nu alla. Koolivalikul on eelistatud need, kes ühel aadressil kauem on elanud, ja kolijad ei pruugi soovitud koolidesse saada.

Raeküla kooli alatäitumusest tingituna peab haridusosakond Raeküla kooli piirkonnaks nüüd juba osa Mai rajoonist kuni Papi- niidu tänavani. Neile, kes elavad

Papiiniidu tänaval Raeküla pool, on kodukooliks Raeküla kool. Sa- mas vastas Mets ettepanekule siis juba kõigi kodukoolide piirid ava- likult kehtestada, et see tähen- daks õhtusi vahetusi ja inimesed peaksid olema õiges kohas sisse kirjutatud.

Paindlikumad reeglid, mis ar- vestavad õdesid-vendi ja teisi inimlikke aspekte, ei pruugi olla tingimata halvad, kuid tekitavad lapsevanemates umbusku. Mõni nõuab, et tema laps peab tingima- ta Kuninga kooli saama ja Vana- linna kool ei sobi, teisele jääb Pär- nu piires kolimise tõttu hammas- rataste vahele sattumine arusa- matuks.

Uutsalu rõhutas, et kõigi inimlike aspektidega püütakse ar- vestada. Nüüdseks on igale lapse- le kool valitud ja koolide juures on veel kahest kuni neljast lapsest koosnev ootejärjekord, millest kellegi loobudes soovitud kooli pääseb.

Kuna järgmisel aastal võib koolivalik olla veelgi pingelisem, üritab linnavalitsus mõelda, mida aasta pärast teistsiti teha. Kas igas klassis võiks olla kolijate jaoks mingi reserv? Kas fiktivsete sisse- kirjutustega võitlemiseks teha va- het omandil, rendipinnal ja liht- salt sõbranna juurde registreeri- misel? Mõtteainet jätkub.

Murutraktor AL-KO T18-102 HDS

Hind 2390 €
Kevadpakkumine
1999 €
Liisingu kuumakse
56 €*

- mootor 17,5 hj
- lõikelaius 102 cm

Võimas külgeväljaviskesga aiatraktor suurte alade hooldamiseks. Uus laiem lõikekorpus koos integreeritud komplektiga BioClip. Vastupidav hüdrostaatiline ülekanne ja püsikiirusehoidja tagavad mugava juhtimise ja sujuva liikumise.

Murutraktor Stiga Estate Tornado 14

Hind 1695 €
Kevadpakkumine
1599 €
Liisingu kuumakse
45 €*

- mootor 13,5 hj
- lõikelaius 98 cm
- uued LED-esituled

Kompaktne ja käepärane aastaringselt kasutatav murutraktor aiapidajale. Sobib ideaalselt kitsa läbipääsuga, suurte ja väikeste alade niitmiseks. Võimas mootor ja elektriliselt käivitav niidu- korpus tagavad parima kiiruse ja mugavuse muruniitmisel.

Muruniiduk AL-KO 460 BIO

Hind 329 €
Kevadpakkumine
299 €
Liisingu kuumakse 9 €*

- mootor 4 hj
- lõikelaius 46 cm
- 2 lõikesüsteemi

Kompaktne ja tõhus muruniiduk, mis sobib hästi elumaaedadesse. Tugeva terasest korpussega, mugavalt reguleeritava lõikekõrgusega ja kahe niitmissüsteemiga.

Mullafrees Texas Lilli 602 TG

Hind 639 €
Kevadpakkumine
579 €
Liisingu kuumakse
16 €*

- mootor 5,7 hj
- töölaius 30–85 cm
- töösügavus 33 cm

Tugevdatud raamiga võimas mullakobestaja, mis sobib ka tihedate ja tugevalt paakunud maadukide harimiseks. Sujuvaks töötamiseks edaspidi ja tagurpidi käikude lülitus käepidemelt. Mullafrees nõudlikule kasutajale, kes hindab võimsust, ergonoomilisust ja töömugavust. Lisana saadaval muldamis- ja kündmisvarustus.

KULTUUR

Sindi seltsimajas toimub
homme laste lauluvõistlus
"Sindi ööbik".

Poiste lauluvõistlus

Pärnumaa poiste lauluvõistluses Pärnu kunstide majas osales veerandsada solisti.

Kõige suurema punktisumma kogusid oma etteastega Toomas volli õpilased Tauno Tamm ja Urmet Henry Engmann, kes said ühes sellega esinemisõiguse 11. mail Pärnu kontserdimajas aset leidval emadepäeva kontserdil, kus astuvad üles linna laste- ja noortekollektiivid.

Kolm parimat solisti valiti välja neljas vanuserühmas ja tulemused on järgnevad.

Esimeses vanuserühmas tuli esimeseks Romet Pihlak (juhendaja Heli Kvell), teiseks Joosep Käär (juhendaja Margrit Kits) ja kolmandaks Karl Tomson (juhendaja Hilja Vainula).

Teises vanuserühmas võitis Rando Jaansalu ja teise koha pälvis Kert Johan Sommer (mõlemad juhendab Margrit Kits), kolmanda koha sai Mattias Viidebaum (Evelin Mei).

Kolmandas vanuserühmas tunnistati parimaks lauluesitajaks Urmet Henry Engmann (Toomas Voll), järgnesid Herman Press (Evelin Mei) ja Alex Sander Link (Helvi Treiblut).

Neljanda vanuserühma võitjaks kuulutati Tauno Tamm (Toomas Voll), teise koha teenis Ivo Leesar (Anne Uusna) ja kolmanda koha Hans Hendrik Mikk (Anne Uusna).

Siira esituse eripreemiaga tunnistati Karl Tomsonit ja tulevikul lootuse eripreemiaga Gert Genteleni (Helvi Treiblut).

Lauljaid hindas žürii, kuhu kuulusid rahvusoperi Estonia peakoormeister Elmo Tiisvald, Pärnu muusikakooli õpetaja Ene Oltre ning Eesti muusika- ja teatriakadeemia üliõpilane Karel Tohv.

Konkursi eripära oli see, et kõik solistid esitasid oma laulu akustiliselt, võimendust kasutamata. (PP)

Pärastlõuna Naabriga

Pärnu eakate avahoolduskeskuses sisustab laupäevast pärastlõunat Saaremaa kirjanik, luuletaja, kunstnik, fotograaf ja ajakirjanik Enda Naaber.

Naabri sulest on aastate jooksul ilmunud 34 raamatut, hulgaliselt publitsistikat, legende, muistendeid ja aforisme, samuti on ta teinud personaalnäitusi kõikjal Eestis ja mujal Euroopas.

Pärnus toimuvat loominguist kohtumist juhhib Toomas Kuter. (PP)

Enda Naaber tegeleb nii kunsti kui kirjatööga.

Erakogu

Uhke Imeneo, tundeline Tirinto ja kaunis Rosmene. Varssavi kammerooper

Pärnu kontserdimaja suve sisustab Poola teater

Anu Jürisson

Pärnu kontserdimaja lõpetab küll teisipäeval oma talvise hooaja, ent asutuse juhi Marika Pärge kinnitust mööda sellegipoolest puhkama ei jääda ja ees ootab kultuurne suvi.

Hooajale panevad järgmisel nädalal punkti Tallinna kammerorkester ja dirigent Olari Elts koos omamaiste artistide ja Suurbriannia soprani Katherine Broderickiga. Peale selle, et jätkuvad külaliskorraldajate kontserdid, valmistub kontserdimaja taas suvisteks ooperipäevadeks.

"Kolime talvest suvesse tagasi, sest saime oma püsipublikult piisavalt tagasisidet, et ainult oo-

perist on vähe, miks Pärnusse tulla. Siia meelitavad ikkagi suvi, päike ja ooper koos," põhjendas Pärk. Aeg püüti südasuvesse leida nii, et see ei kattuks teiste suursündmuste, Saaremaa ooperipäevade ja Järvi pere veetava Pärnu muusikafestivaliga.

"Samas järgime sama printsipi: valida välismaa teater, mis ei ole varem Eestis käinud, ja ooper, mida on kas väga ammu või pole üldse Eestis mängitud. Leidsimegi toreda teatri Varssavist. Vahva on see, et nende kodulava ühtib meie lava mõõtmetega, seega ei pea muretseda, et dekoratsioon ei mahu ära või lavastust peaks ümber tegema," avaldas Pärk.

Varssavi kammerooper paikneb oma kodulinna 1775. aastast pärinevas, ühes vähestest sõjas alles jäänud ajaloolistest majadest, mis on aga nii väike, et seda kasutataksegi vaid etendusteks, ko-

gu muu töö tehakse teises majas.

Teater on huvitav sellegi poolest, et mängitakse kammerlikumaid oopereid eri ajastutest, mistõttu on teatri palgal lausa kaks orkestrit: üks esitab vanamuusikat originaalpillidel ja teine on sümfonjettorkester. Teatri kaubamärk on suvine üle Varssavi linna toimuv Mozarti festival, mida nad juba paarkümmend aastat on vedanud.

"Aga meie ei valinud Mozartit, sest seda muusikat mängitakse Eestis niigi palju. Meie valik oli hoopis Händeli ooperi "Imeneo" ehk "Abielujumal" Itaalia originaalversioon uhke Imeneo, tundelise Tirinto ja kauni Rosmene armukolmnurgaga: kas abielluda mehega, keda armastad, või mehega, kellele oled tänu võlgu," tutvustas Pärk. Nagu on traditsiooniks saanud, tutvustatakse ooperipäevadel külalisteatrimaa toidukultuuri.

"Juba eelmisel aastal proovisime teha ühe vabaõhuprojekti Raehoovis, mis siis ei olnud veel päris valmis sellisteks kontsertideks, aga olen aru saanud, et selleks aastaks on need probleemid lahenenud ja tänavu toome sinna esinema ansambli Valgevenest," jätkas Pärk suviste plaanide tutvustamist.

Lääne-Valgevenes lookleva oja järgi nime saanud ansambel Stary Olsa taaselistab muusikat 13.–18. sajandist – Valgevene kuulus siis Leedu suurvürstiriigi alla – ja kasutab muusitsemiseks looga samast ajastust pärit pillide rekonstruktsioone.

"Arvasime, et raekoja müüride vahele võiks see muusika kenasti sobida," põhjendas Pärk.

Augustikuist Pärnut sisustab kontserdimaja Tallinna orelifestivaliga nii oma majas kui Eliisabeti kirikus.

Parima naisosatäitja tunnustus läks Torisse

Sindi seltsimajas aset leidnud Lääne-Eesti harrastustruppide provintsi teatri päeval tunnistati parimaks lavastuseks "Jänes Lontkõrv" Kuressaare Saaremaa rahvateatri esituses.

Sergei Mihhalkovi "Ninatark jänku" ainetel loodud ja lavastaja Väino Uibo juhendamisel valminud lavaloo esietendus oli alles üsna hiljuti, tänavu veebruaris Kuressaare linnateatri laval. Päeva parima kõrvalosatäitja eripreemia pälvis selles tükis jahimeest mänginud Lea Kuldsepp.

Tervikliku lavastuse eripreemiaga tunnistati Salme vallateatrit. Trupp esitas ukraina dramaturgi Ned Neždana näitemängu "See, kes avab ukse", lavastas Maire Sillavee.

Žürii otsustas ühtlasi anda välja eripreemia keerulise dramatiseeringu tasemel esituse eest, mille pälvis Lääne-Virumaa Sõ-

meru näitering lühinäidendiga "Ma ei tea, mis saab homme".

Parima meesosatäitja tunnustuse teenis välja Virgo Neemre Sganarelle'ina Molière'i komöödias "Arst vastu tahtmist", mida Saaremaa Lümanda valla Taritu näitering esitas Helle Kesküla juhendamisel. Samas lavastuses jäi žüriile silma Aili Salong Martine'ina, pälvides selle rolliga eripreemia.

Parima naisosatäitja tiitel tuli Pärnumaale, võõrustaja Sindi naabervalda Tori teatrisse TRET näitleja Kristiina Lõhmusele. Ta sai selle osatäitmise eest Jaan Täte kirjutatud näitemängus "Latern", mille Lõhmus oli koos Argo Juskega lavastanud.

Saaremaal Põide vallas tegutsev Tornimäe näitering Tungal oli Sinti tulnud Andrus Kiviräha tuntud looga "Eesti matus", mille seadis lavale Krista Kütt.

Samas vallas toimetav Tornimäe näiteselts pakkus neile konkurentsi külaelanikele. "Tuleb tuttav ette", mille on Juhan Smuuli monoloogide põhjal kokku pannud Airika Saamo ning kohalikele oludele sätitud ja lavastanud Helje Basihhina.

Orissaare trupp Orezare oli oma repertuaari valinud Slawomir Mrožeki tragikomöödia "Puhkus". Ellen Teemuse lavastatud näitemäng esietendus kodukoha kultuurimajas vaid päev enne teatripäeva Sindis.

Lavastaja Aire Arge ja Kömsi rahvamaja KOT teatri esituses nägi publik humoorikat "naistekliiniku igapäevast tubateatrit" Kati Saara Vatmanni sulest pealkirjaga "Kurge oodates", mis räägib sünnitama minevate naiste hirmudest.

Trupp võitis aprilli algul sama lavastusega Läänemaa harrastus-

ja külateatrite festivalil nii žürii kui ka publikupreemia.

Pärnumaalt oli Lääne-Eesti harrastusteatri kokkusaamisel Sindi seltsimajas esinemas veel Raeküla rahvateater ja Nooruse majas toimetav Pärnu rahvateater, mõlemad samade lavastustega, mida nad esitasid 12. aprillil Nooruse majas Pärnumaa harrastusteatri festivalil.

Provintsi teatri päeval Sindis osales 11 näitetruppi ja teatri vaatamise maraton vältas tosin tundi, mis võis kõige väsitavam olla esitusi tähelepanelikult jälginud hindajail.

Žüriis tegid seda tööd näitlejad-lavastajad Enn Keerd ja Rein Laos ning Eesti näitejuhtide teatritrupi juhataste liige ja harrastusteatri liidu esindaja Viivi Metslaid. Näitlemisest vaba aega sisustas Tõstamaa ansambel Alibi Duo. (PP)

Muuseum näitab filme

Holokausti mälestusnädala puhul on võimalik tänasest pühapäeva õhtuni vaadata Pärnu muuseumi kolmanda korruse näitusesaali juurde kuulavas kinosaaalis kolme filmi.

Filmid linastuvad näituse "Kirjad Salale: noore naise elu natsi vangilaagrites" lisaprogrammina ja on vaadatavad kogu päeva vältel.

Film "Otsides Kalmanit" on ühe holokaustist muserdatud juudi perekonna lugu. Kunstnike perekond jutustab oma loomingu kaudu, kuidas nad püüdsid tabada sõja ajal väikese poisina getost kaduma läinud Kalmani elu ja olemust. Laurie Weismani ja Roz Jacobsi film võitis Louisville'i rahvusvahelisel filmifestivalil 2011. aastal Kuldkotka auhinna parima dokumentaalfilmi kategoorias ning CINE žüriipreemia 2012. aastal.

Anna Gavronski "Parimad sõbrad igavesti" jutustab Eesti juudi vanaprouadest, kelle sõpruse lahutab nüüd vaid lahkumine siitlimest.

Samuti linastub Anna Gavronski intervjuu Isidor Leviniga. Isidor Levin on teadaolevalt viimane elusolev juut, kes elas üle teise maailmasõja aastad Eestis.

Kui suur sõda vallandus ja rinne 1941. aastal Eestile lähenes, ei pagenud Levin natsiinvasiooni eest sügavamale Nõukogude Liitu, nagu tegid teised 2500 Eesti juuti. Ta otsustas jääda. Peale Levini otsustas sõja ajal Eestisse jääda umbes tuhat juuti. Neist enamik leidis otsa koonduslaagrites, nad küüditati või hukati. „Pealtnägijale“ antud intervjuus kõneleb Levin oma erakordsetest seiklustest ja saatusest. (PP)

Viimased etendused Endla laval

Mais mängitakse Endlas mitut lavastust viimaseid kordi.

Lõpetavad lastelavastus "Sinilind", romantiline komöödia "Uhkus ja eelarvamus", pseudoajalooline põnevuslugu "Ballettmeister", armastuslugu "Esimesed suudlused", Eesti muusika- ja teatriakadeemia lavakunstikooli 26. lennu diplomilavastus "Hüvastijätt juunis" ning Endla noortestuudio lavastus "Totaalselt sinust üle".

Ühtlasi saab homme näha Künis mitu kuud tagasi repertuaarist maha võetud Andres Noormetsa lavastust "Vaikus". Näitemäng valiti sügisese teatrifestivali "Draama 2014" programmi, seepärast soovib trupp selle korra veel läbi mängida. Madis Kalmeti lavastatud „Esimesed suudlused“ on olnud Endla teatri mängukavas alates 2009. aastast ning jõuab 110. etenduseni.

Sama kaua on kavas püsinud "Ballettmeister", mille peaosas mängivale Ago Andersonile anti 2010. aastal parima meesnäitleja Eesti teatri aastaauhind ning Urmas Vardile aastaauhind algupärase dramaturgia kategoorias.

"Sinilind" oli tänavuste Eesti teatri aastaauhindade nominentide seas kunstnikutöö erakordse visuaalia loomise, lastelavastusele tegi kujuduse Endla teatri peakunstnik Liina Teet. (PP)

Pärnu lootsitorn ehitati XIX sajandi teise poole alguses.

AJALUGU

Pärnu lootsitorni ümbrus koos Vallikääru ja -kraaviga on koht kesklinnas, mis väärib avastamist ja kasutamist. Suvine rohelus summutab tüütu linnamüra.

Olaf Esna erakogu

Mida on teada Pärnu vanast lootsitornist

Olaf Esna, bibliofiil

Hiljuti kirjutati ajalehes Pärnu lootsitorni re-monti minekust. Venu-se bastioni vallil asu-vad ehitised on aegade jooksul korduvalt foto-objektiivide ette jäänud ja niimoodi on seal toi-munud muudatused jäädvustatud.

Lootsitorni alumise ja laiema kor-ruse ehitasid 19. sajandi 50. aastatel ühiselt Pärnu kaubamajad Jacob Jacke ja Ko, Hans Dietrich Schmidt ja Ko ning R. J. Jakoby (Pärnu linna aruanne 1913) või 1860. aastal ("Jalutaja teejuht. Pärnu"). Kaubahärrad said selle hoone tornist jälgida laevade liikumist merel.

Börsimajast lootsitorniks

Tegelikult tegutses selles hoo-nes Pärnu börs, mis tegeles linna majanduspoliitikaga. Riia börsi-selts asutati juba 1816, Tallinnas alles 1872.

Kuna Pärnu oli 1870. aastate-ni Eesti ala esisadam, asutati sel-line selts, kuhu võis astuda iga I ja II gildi kaupmees, Pärnus ilm-selt enne Tallinna seltsi. Börsiselt-si täidesaatev organ oli börsiko-mitee. Sellenimeline kogu eksis-teeris Pärnu linnavalitsuse juures vähemalt kuni riigikorra muutu-miseni. Pikalt oli komitee esimees konsul A. Rodde.

1882 anti hoone tasuta Pärnu linna käsutusse. Linn paigutas sinna oma lootsid, kes peale muu-de ülesannete hakkasid tegema ilmavaatlusi.

1885. aasta paiku kinkis Pär-nu börsikomitee lootsidele saja-kordse suurendusega 1,5 meetri pikkuse pikksilma. Seega oli 15 kilomeetri kaugusel olev laev sel-lest kiikrist vaadates ainult 150 meetri kaugusel. Lootside legen-di kohaselt oli see käsitsi lihvitud klaasidega pikksilm Pärnusse toi-metatud salakaubana.

Tüli lootsitornis

Kuni 1909. aastani oli lootsi-asjandus ehk Pärnu lootsijaam Pärnu linna hallata, seejärel toi-mus reorganiseerimine ja lootsi-jaam allutati sadamavalitsusele. Siitpeale polnud linnal enam ko-hustust lootside ulualuse eest hoolitseda, kuid linnal polnud ka

vajadust nn börsihoone järele ning lootsid kasutasid seda nagu mullu ja muiste.

Lõpuks tekkis konflikt sada-mavalitsusega, sest sadamaülem polkovnik (Richteri järgi) või riig-inõunik (Pärnu aadresskalendri järgi) Vassili Nikolajevitš Denis-sov ei tahtnud võõraid enam loot-sitorni lubada, sest võõrad võik-sid lootse nende ametiülesannete täitmisel segada. Aga pikksilm oli ostetud ju kaupmeeste ja linna ra-ha eest.

Linnavalitsus esitas kaebuse Peeter Suure sõjasadama kõrge-male ülemusele ja seejärel keeld tühistati. Selliste arusaamatuste tagajärjel pöördusid lootsid 1913 linna poole ja palusid leida Loosi alt maad uue lootsijaama ehitami-seks.

Linn oli nõus andma tasuta sada ruutsülda maad selleks ot-sarbeits muuli algusesse, aga tingi-musel, et uus torn ehitatakse valmis 1914. aasta jooksul ja loot-side maksaksid aastas ühe rubla maamaksu. 1914. aasta algul lootsid selle krundi vastuvõtmi-sest keeldusid, sest see ei sobinud neile.

Seejärel tegid lootsid ettepa-neku ehitada börsihoonele lisa-korruksed. Linnaarhitekt A. Jung uuris hoone tehnilist seisukorda ja leidis, et selline ehitus läheks liiga kalliks.

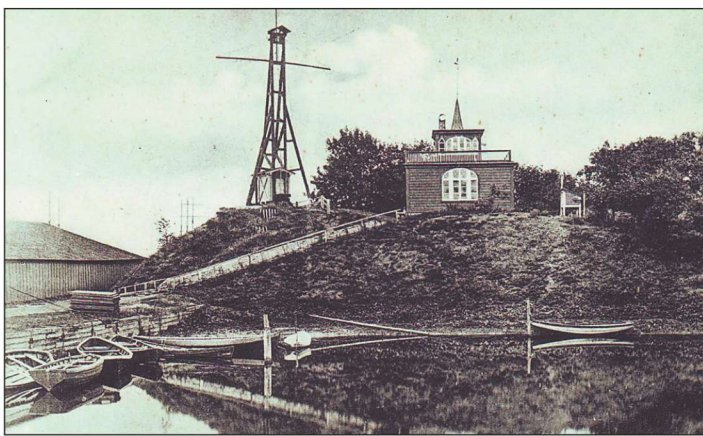
Edasi tegi lootskapten/ko-mandör C. W. Meybaum ettepa-neku ehitada torn linna sepikoja-le, mis asus (ja asub praegugi) valli külje ääres. Ei tulnud mida-gi välja selleltki plaanist, sest sõ-da tuli peale.

Lootsimine Pärnus

Laevade lootsimine on üks va-nemaid laevanduslaseid elukut-seid, seda on mainitud juba Cice-ro, Ovidiuse, Vergiliuse jt antiik-auutorite teostes. Samal ajal on see olnud väga eluohtlik elukutse, sest näiteks Briti admiraliteedi mustas raamatus on kirjas nõnda: "Kui laev satub hukatusse lootsi süü läbi, võivad laevnikud siduda lootsi peli külge ja raiuda tal pea maha, kandmata selle eest kohtu-likku vastutust."

Pärnu sadamas töötasid pea-le C. W. Meybaumi 1912. aastal veel lootsidena Matsi, M. Quell (Kvell), Laats, Feofanov ja Eduard Lepp.

1909. aasta ümberkorralduse tagajärjel said linna/riigi lootsi-dest eralootsid, sest muidu poleks ajalooarhiivis seitselt säilikut Pär-

nu lootside ühingust 1909–1915.

Lootsimise taksid olid Pärnus järgmised: merelt kuni Waldhofi vabrikuni ja vastupidi – kuus ko-pikat registertonnilt ja kümme rubla igalt aurikult, merelt kuni ujuv- (nahk-) sillani ja vastupidi – kaugsõidulaevadelt kuus kopi-kat registertonnilt, rannasõidu lii-niaurikutelt viis rubla ja kaks ko-pikat registertonnilt, rannasõidu-laevadelt merelt ujuvsillani ja vas-tupidi neli kopikat registertonnilt (Merekalendri lisa 1912). Täna-päevalgi võetakse lootsimise tasu vastavalt laeva suurusele ja süvi-sele.

lisem Pärnu sadama loots Karl Kvell.

Muide, Pilot on rahvusvaheli-selt tarvitusel lootsilaevade nime-na, muidugi arvestades kohalikku keelepruuki. Näiteks Pilots Lätis, Pilotas Leedus jne.

Eesti Vabariigi ajal leiti, et va-nale börsihoonele võib siiski kolm korrust peale ehitada, ja töödega alustati 1925. aastal.

Järgmisel aastal oli ajalehes kirjas, et "lootside vahitorni tööd viiakse kevadel lõpule ja värvitak-se torn" (Vaba Maa Pärnu välja-anne 05.03.1926).

Vabariigi algusaastatel tegut-sesid taas eralootsid. 1925 korral-dati lootsiasjandus jälle ümber ja lootsid võeti riigipalgale. Riigista-ti lootside kiiker ja muu varana-tuke.

1931 tehti uus ümberkorral-dus ja lootsid vallandati riigiame-tist. Lootsid asusid Eesti lootside ühingu kaudu taas tööle eralootsi-na (moodsalt FIEna). Laevade lootsimise tasust võttis riik 30 protsenti endale, ülejäänud läks lootsidele töötasuks ja väike prot-sent arvati ühingu pensionikas-sasse lootside vanaduspäevadeks.

1930. aastatel töötas Pärnus kaks sadamalootsi, Karl Kvell ala-tes 1927. aastast ja Gustav Laas, peale selle mereloots Eduard Lepp. Üldse oli kolme liiki lootse, kõige kõrgem oli kaugsõiduloots, keda Pärnus ei olnudki.

Vana traditsiooni kohaselt olid lootside õlule pandud meteo-roloogilised ja õhuvaatlused. Kolm korda päevas informeerisid lootsid, kelle tööpäev algas päike-se tõusuga ja lõppes selle loojumi-sega, Tartu ülikooli meteoroloogiaobservatooriumi Pärnu tempe-ratuurist, tuule tugevusest ja suu-nast, sademetest ning pilvisusest. Nii tegutsesid lootsid kuni 1944. aastani.

Järjekordse okupatsiooni ajal polnud välislaevadel enam Pär-nusse asja ja seega polnud lootse vaja. Lootsitorn jäi tühjaks. Hil-jem sekeldasid seal vist kalakait-sjad ja 1993 sai sinna ruumid me-reinspeksioon.

Lootside pikksilma kohta veel niipalju, et Saksa esimese okupa-tiooni ajal ehk 1918. aastal hak-kas lootside parim abimees saks-mannidele niivõrd meeldima, et nad tahsid seda endale.

Korrraks oli kiiker isegi Nikolai kiriku tornis, aga lootside vahi-post käis sakslastel igal pool kan-nul ja lõpuks õnnestus kallid opti-kaseade tagasi saada.

Pärast Pärnu väljaarvamist kindluslinnade nimekirjast võis valliile paigaldada laevaliikluse suunamiseks signaalmaste. Aja-pikku jõuti nelja kaldtoe abil püs-ti seisva posti juurest päris im-posantse mastini.

Signaalmastid ja sadamaülem

Masti raale heisati kerasid (kuule), silindreid, lippe, vimp-leid. Nende kasutamine oli oma-ette teadus. Näiteks, kui loots sõi-tis välja, tõsteti lootsimasti tippu lipp, aga kui lootsi polnud või ei saanud ta välja sõita, tõmmati üles kera. Kaks kera mastis tähen-das, et sadamasse sissesõit oli või-matu.

Raale heisatud lippude ja ke-radega edastati teateid veesüga-vuse kohta ja anti hoiatussignaale. Kera ja selle all olev vimpel tä-hendasid, et lähenete hädahohule, näiteks madalikule või jõeke upu-tatud praamile.

Peale selle võis masti heisata rahvusvahelise signaalraamatu tähti. Tõmmati üles näiteks TDL – soovin õnnelikku sõitu (reisi).

Esimese maailmasõja ajal hä-vitasid venelased kui igipõlised spioonide kartjad sadama sihttu-lede paagid ja ilmselt ei halasta-nud ka lootside signaalmastile. Eesti Vabariigi ajal ehitati selle asemele metallmast sihttule jaoks, mille küljes oli raa signaa-lide heiskamiseks.

Lootsitorni kõrval asuv hoone ehitati 1906. aastal "Jalutaja tee-juhi" järgi sadama ambulatooriumiks. Pärnu linnaarst dr G. Her-mann oli ühtlasi sadamaarst, aga vaevalt ravis ta haigeid hoone ta-gaküljel asuvat tornist avaneva merevaatega.

Signaalmastiga torni rõdult heitis pilgu oma valdustele ilmselt sadamaülem. Tema meeskonda kuulusid veel asetäitja, asjaajaja, sadama ülevaataja, kolm kantse-leiametnikku, sadamatööde inse-ner ja sadamaarst.

Vabariigi ajal ja Saksa okupa-tiooni lõpuni asus selles majas sadamakapteni kontor. Vene ajal olid sadama ülemused, niipalju kui neid vaja läks, oma esialgse otstarbe kaotanud sadama reisi-jatehooones. Vallil asuv maja ko-handati elamuks.

Minul on selle majaga eriline suhe. Nimelt kõndisin ma selle maja teiselt korrusest esimest pä-va kooli. Et sadam oli käe-jala juures, sai pärast tunde seal hul-kuda ja laevu uurida.

VARBLA VALLAVALITSUS

Pakutav töökoht:

EHITUSNÕUNIK

Tööülesanded:

- projekteerimise ja ehitamise seaduslikkuse tagamine vallas
- ehitusjärelvalve
- ehituslaste haldusaktide ettevalmistamine
- andmete sisestamine ehitusregistrisse

Nõudmised kandidaadile:

- keskeri- või kõrgharidus (ehituse või projekteerimise vms valdkonnas)
- täpsus, kohusetundlikkus, hea suhtlemisoskus
- hea arvuti kasutamise oskus

Kasuks tuleb:

- eelnev töökogemus kontor
- eelnev töökogemus ehituse alal
- autojuhilubade ja auto olemasolu

Omalt poolt pakume:

- tänapäevast töokeskkonda
- sõbralikkust ja toetavat kollektiivi
- sõidukulude hüvitamist
- vajadusel täiendõppe võimalust

CV saata hiljemalt 9.05.2014 aadressil Varbla, Varbla vald, 88201 Pärnumaa, vallavanem Sivar Tõnisson.
Lisainfo telefonil 505 4816, www.varbla.ee

KOOLITUS

Soome tööohutuskraadikoolitus 3. mail. Hind 85 €. OÜ Unigo Partners (koolitusluba nr 6240HTM). 5661 4656, www.aktuaalkoolitus.ee.

KINNISVARA

Müüa **2toal** keskk 24 m² **krt.** 12 000 €. 5650 8581.

Müüa Metsa tn **2toal** rõduga **krt.** II korrus, 2 keldriboksi. 505 5065.

Ostan **3toal korteri** keskkinnas või ranna rajoonis. 504 6918.

Otsin **2-3toalist korterit** Pärnus OTSE OMANIKULT. 5819 3479.

Otsin välisklientidele **1-2toal üürikortereid** Pärnus. Kiire! Anneli, tel 557 6175, Tõnisson KV.

Võtan üürile **2toal krt** omanikult. 5816 2837.

Üürile anda **2toal** ahik möbl renov **krt.** 5366 5616.

Üürile anda **3toal** ahik möbl **krt.** 5399 7022.

TÖÖ

- Otsime oma meeskonda **eritööde tegijat**: akende pesu, põrandate hooldus, suurpuhastustööd. Vajalik B-kategooria juhiluba.
- Otsime oma meeskonda **heakor-ratöölisi**. Muru niitmine ja trimmerdamine, lehtede koristus, lumetõrje, kojamehetööd. Soovitav B-kategooria juhiluba, kasuks tuleb T-kategooria. Info tel 505 0091.

Pakume

PUIDUPINGI-TÖÖLISELE

püsivat tööd
saeveskis

Info 513 5491

AS Preab (Savi 32, Pärnu) otsib **tootmistöölisi lihvpingile**. Helistada E-R kl 9-16 tel +372 5341 0296, Rauno.

Vaikselt lahkusid, emake hea, muredest, valudest enam ei tea.

Teatame kurbusega, et lahkus meie kallis ema ja vanaema

Maie TEHU

1. V 1944 – 29. IV 2014

Leinavad tütreid peredega.

Põrm tuhastatakse.

Ettevõtte Kilingi-Nõmmes otsib seoses laienemisega **kokka-kondiitrit** ja suveks **klienditeenindajaid**. Helistada 5645 8759.

Kohvikusse vajatakse **ettekandjat-klienditeenindajat**. 5566 7689.

Otsime **kaugsõiduautojuhti**. Töö Soome-Läti-Leedu suunal. Info tel +372 5332 5100.

Otsime **kopplaaduri juhti**. 507 3931.

Otsime keslinna pubisse **abikokka**. 514 3714.

OÜ Hüdromel võtab tööle CE-kat **autojuhi**. Vajalik eelnev töökogemus, digimeeriku kaart. Info 507 0443, mario@grundar.ee.

OÜ Puhkan võtab hooajaliselt tööle (alates maist kuni septembrini) **kuusetaimlasse rohijaid**. 5344 2488.

Pakume tööd **puidupingitöölisele**. 565 2856.

Passion Cafe pakub tööd **kokale ja abikokale**. CV saata info@passioncafe.ee. Info 510 4491.

Saeveski võtab tööle **saematerjali ladujaid** (töö välisingimustes ja vahetustega). Info tel 506 4574.

Turule vajatakse **taimemüüjat**. 5649 5393.

TEADE

HÜPPA MÄNGUMAA Hospitali 3. Meil on kõige rohkem tegevust! Ütle parool "Ajaleht" ja saad 3 h peo korral soodustust 10%. www.hypa.ee, 527 8011.

MÖTTETALGUD. "Meie Eesti eest, rahvusriikide Euroopa eest" laup, 3. mail kl 12 Pärnu Raamatukogus. Vestlust juhivad M. Helme, A. Poomamets, H. Põlluaas; EKRE EU Parlamendi kandidaadid.

Vaikselt lahkusid, emake hea, muredest, valudest enam ei tea ...

Südamlik kaastunne
Maire Lullale
tema leinas.

Pärnu Kuninga Tänav
Põhikooli pere

- Ostame METSAKINNISTUID, ka raiutud ja hüpoteegiga**
- Ostame PÖLLUMAAD**

Küsi hinda! Teeme pakkumise!

PAPINIIDU 5, SILLAKESKUS, 80010 PÄRNU,
Tel 447 7900, 528 5263,
faks 447 7903, info@metsagrupp.ee

Eakate Avahoolduskeskuses on **3.05 kl 13** külas teenekas Saaremaa kirjanik, luuletaja, kunstnik, fotograaf ja ajakirjanik **Enda Naaber**, kohtumist juhib Toomas Kuter. Sisepääs tasuta.

Seoses plaaniliste töödega veetorustikel toimub **veekatkestus 8. mail kl 9-13** Suur-Kuke 54; Paju 1, 3, 5. Palume vabandust ajutiste ebamugavuste pärast. Info 445 5650.

TEENUS

Aedadest okste koristamine. 529 6999.

Ohtlike puude langetamine. 504 7811.

BETOONITÖÖD. 5660 8122.

Ehitus- ja remonditööd. 5331 0736.

ELEKTRITÖÖD. 5307 6322.

Fassaaditööd. 5346 6086.

GPS-i UUENDUS, SOODNE! 5617 3144.

Katusepesu, fassaadipesu telli siit! 5560 4804.

Katusetööd, fassaaditööd, üldehitustööd. 554 9131, info@kunnely.ee.

KIVIKORSTNAD JA KORSTNAPITSID. 554 8699.

Kopplaadur. 502 5738.

Korstnapühkija. 553 7605, Kaupo.

LAME- ja VIILKATUSED, fassaadi-de ehitus. 5660 8122.

MURU NIITMINE JA TRIMMERDAMINE. 5667 5408.

Muru rajamine ja hooldus. 5667 5408.

PESUMASINA REMONT. Tel 5633 3636.

POTTSEPATÖÖD. 515 3283.

Pottsepatööd. 5333 4162.

TORUTÖÖD. 504 6717.

Südamlik kaastunne
Mairele armsa ema

Asta VANA

surma puhul.

Pärnu lasteaegade direktorid

Südamlik kaastunne
Maire Lullale ema

Asta VANA

kaotuse puhul.

Kesklinna Lasteaia vanemate
nimel hoolekogu

Raamatupidamisteenus – algdokumendist aastaaruandeni. 5635 7067.

Salvkaevude puhastamine, kaevamine. 5672 7555.

San-tehnilised ja torutööd. Vee- ja kanalisatsioonipaigaldus. 5805 5666.

Transporditeenus. Tel 5373 7766.

VEE JA KANALISATSIOONI KAEVETÖÖD. Töödele garantii 2 a. 5349 5065.

VEOD, KOLIMINE, TÖÖMEHED. 442 6177, 5622 6895. ENNUPOISID.

Värvad, rõdud, uksefirmid, kaminavõred, mööbel jms. 528 5774, Mati. Paikuse, Haigru 4.

ÜLDEHITUSTÖÖD. 5660 8122.

AKNAPESU. 5674 5565.

MÜÜK

Jämedad pinnud, halupuud veoga. 5667 0705.

Müüa **küttepuid** (lepp, kask). 5346 1200.

LIIV, KRUUS, KILLUSTIK, MULD, FREESASFALT, vedu. Tel 5639 1234.

Kvaliteetne **HALUPUU** al 30 € veoga. 5662 5110.

Kvaliteetne **HALUPUU** (must lepp, kask) veoga. 564 4507.

Kasepinnud, -klotsid. 5392 8834.

Kuivad **klotsid**. Paksud **kasepinnud**. 5390 5039.

AV Küttepuid OÜ. Küttepuid al 30 € rm. 5699 3638.

MÜÜME

- valmis **KÜTTEPUID** (50 cm, 30 cm) aasta ringi koos kohaletoomisega
- LEPAPINDE** (1,2 m)

Info 513 5491

Küttepuid. 5698 6150.

Mälestame toredat naabrit

Endel MARUSTET

Südamlik kaastunne perele.

Perekond Jõumees

Klassiõde

Kiira VELLETTIT

mälestavad Kihlepa kooli klassikaaslased ja õpetaja Evi Liiv.
Südamlik kaastunne omastele.

NEEVA AIAS

4. mail kella 10-16

KEVADLAAT

Audru vald, Papsaare küla, tel 5301 2334, neevaaed.ee

Paksud **lepapinnud** veoga. 5363 3363.

PÖLLUNDUS

Hobusesõnnik turbaga. 5671 1716.

Müüa hea **lüpsilehm** (III lakt) koos 1 kuu vanuse **pullvasikaga** ja head **söögikartulit** "Satina", suuri ja seemet. KIIRE! Tel 5330 6439.

Pakume Tammiste poe juures 03.05 ja 04.05 kell 11-12 müügiks turbaga segamini laagerdunud **HOBUSESÕNNIKUT**. Hind 1 €/30 l. Kojuvedu. Nurmenuku talu, 507 7851.

SÕIDUKID

Müüa **Yamaha** 700, 1985. Tel 518 5637.

OST

Ostan vanaaegseid **raamatuid, postkaarte, kellasisid, fotosid, maa-le, graafikat, münte, paberrahasid, märke, medaleid, mööblit** jne. 5829 9810.

Pere ostab nõukogudeaegseid ja vanemaid **lauanõusid** (portselan, klaas ja kristall) ja **mänguasju**. Tel 5675 7205.

OSTAME KASVAVAT METSA ja METSAMAAD

Tel 443 6670, 504 1066
E-post kat.ko@estpak.ee
www.katko.ee

SkanEst Holding otab **pakke, paperipuid ja palke** (ka metsakuiva ja sinega) ning **hakkevõsa**. Transport. 5678 3433.

Tulen kohale ja ostan **kasutatud raamatuid**. Raha kohe. 734 1901.

DOONORID

Doonoritelgid Pärnus Pärnu Kesku-se esisel väljakul (Martensi väljak) esmaspäeval, **5. mail kell 11-16** ja teisipäeval, **6. mail kell 10-15**. Loo-simine, iga loos võidab. Kaasa võtta isikult tõendav dokument. Neil päe-vil Veretalituses Metsa tn 1 doonorite vastuvõttu ei toimu.
SA Pärnu Haigla Veretalitus

Kallis Heli.

Südamlik kaastunne ema

Maie TEHU

kaotuse puhul.

Töökaaslased Eliast

Avaldame kaastunnet
Margitile tema leinas.

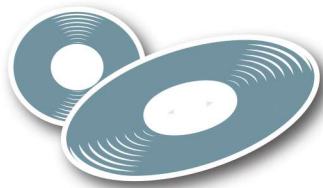
Kolleegid Fortum Eesti ASist

Ööklubi Sugar üritusel “Bad Jam Goes Classics” panevad täna peo püsti DJd Bad J (pildil) ja Nova.

MELU

► UUS PLAAT

KELIS “FOOD” Kui muusikakriitik näeb öises taevast langevat tähte, soovib ta, et maailmas oleks rohkem omanäolisi ja oma peaga mõtlevald artiste. Nii räägib legend. Kelise uue albumi ilmutamisega on vähemalt ühe kriitiku palavaim soov täide läinud.

Ehkki Kelis pole päris see artist, kelle pöördumine suu- rest muusikaarist tagasi juurte juurde oleks siinkirjutaja pingerea tipus, kutsu- b lauljatar värsket kompani- vahetust mind austusest müt- si kergitama.

Kunagi Pharrelli produt- sendikäe all tegutsemist alus- tanud Ameerika R&B laulja- tar Kelis otsustas pärast loo- mingulisi lahkkelisid oma se- nised lepingud katkestada ja popstaari kuues stuudioal- bum „Food“ ilmus juba Ninja Tune Recordsi lipu all.

Plaadifirma vahetus on mõjutanud ka Kelise teisi loomingulisi otsuseid. Kuna- gi esikümnes figureerivad pophitte varrukast tõmma- nud lauljatar on pöördunud elektroonikateelt tagasi juur- te juurde: „Food“ oma mo- dernsel moel on üllatavalt kantud vanamoelistest muu- sikalistest väärtustest.

Laulmise kõrval kokan- dusega tegelev Kelis muu- dab oma uuel kulinaariast inspireeritud albumil toidu sensuaalseks, jutustades suitsutatud ribidest seksika- malt, kui Nigella Lawson se- da suudaks.

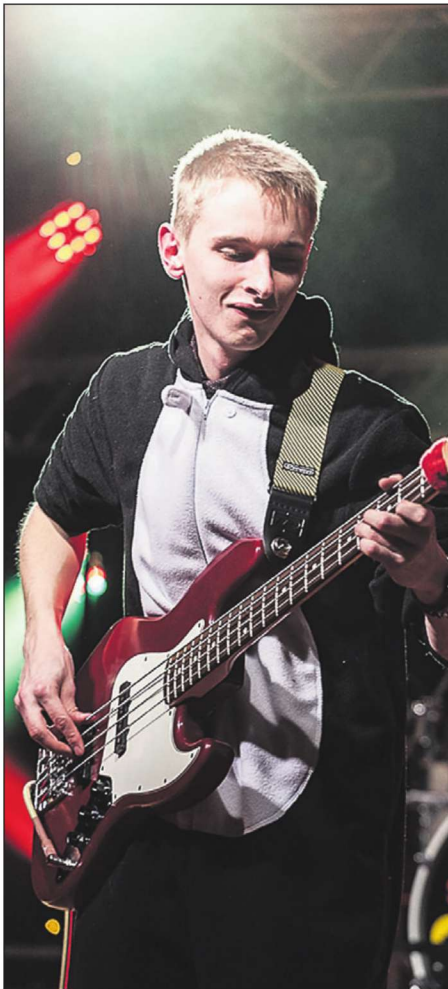
Lauljatar, kes sai kuulsaks hitiga, mis kutsus noorme- hi enda juurde jäätisekokteili maitsema, astub värskel albu- mil sammu edasi. Palas „Breakfast“ on armastuse mõõdupuu küllakutse pikem- damine hommikusöögini.

Muusikaliselt on „Food“ inspireeritud *afrobeat*-ist ja eelmise sajandi funkgruuvist. Kelise klassikaliselt kä- hedale vokaalile annavad kontrasti teravad vaskpillide helid, mida lauljatar värskel- mal LP-l üsna heldekäeliselt kasutab. Elavate instrumen- tide ja funkmuusikast inspi- reeritud rütmika kõrval suu- dab Kelis selle kõik tänapäe- vase *sound*-i kastmes servee- rida, sealjuures kumbagi maitset rikkumata.

„Forever Be“ on ideaalne näide retrotäidisega mood- sal moel glasuuritud sööri- kust. Poplaulu ülesehituse ja moodsate taustabiitidega võrtsitatud lugu suudab olla samaaegselt klassikaliselt mahe ja voolav.

Ehkki iseseisva plaadifir- maga liitumine ei ole Kelise kogemusega artistilgi valu- tult kulgenud ja „Food“ oleks kindlasti võitnud paa- rist lisakäest just produkt- siooni poole pealt, piisaks üksnes loost „Jerk Ribs“, et Kelise pakutavasse magus- toitu jäägitult armuda ja li- saportsjonit paluda.

Eleen Änilane

Tanel Reiman, Mart Nõmm ja Kristo Kalmo jõudsid ühiselt jämmides *reggae*-muusikani, mille sõnumis peituvad nii ühis- konnaprobleemid kui hingerahu filosoofia, omapärane kultuur ja mõttemaailm.

Siim Andrespok

Sindi poisid teevad omapärast rokilikku *reggae*-muusikat

Andris Tammela

Kolm musikaalset noormeest, kes on Sindis peaaegu naab- rid, jõudsid pool aastat tagasi üheskoos jä- mides arusaamiseni, et kokku tuleks panna *reggae*-muusikat vilje- lev kollektiiv. Nüüd on neil juba korralik kont- serdikavagi.

Kolmik, kes asutas värsket kollektiivi Irie, on Tanel Reiman (18), Mart Nõmm (19) ja Kristo Kalmo (20).

“Kõik on küll mitmes bändis eri rolli täitnud, aga puhtalt jä- mmides ja lähestikku elades arene- sime lõpuks Irieni,” märkis Rei- man.

Loeb maailmavaade

Noormeeste sõnade järgi nad ei valinud oma bändi stiiliks *reggae*-rokki, vaid see on kolmikule lihtsalt meelepärane.

“Meie muusika justkui are- neb, seguneb ja muutub selli- seks,” kirjeldas Reiman. “Tihti võetakse *reggae*-t kui puhkuse- muusikat, kuigi *reggae*-muusika taga on omapärane kultuuri, mõtteviisi ja maailmavaatete lii- kumine, mille sõnum ulatub ühiskonnaprobleemidest ja vas- tupanust hingerahu filosoofiani välja.”

Tänu sellele samale maailma- vaatele sai bänd oma nime.

Poiste teada on “irie” (hääldus: “airi”) levinud termin rasta- subkultuurides. Tunda end “irie” tähendab olla rahul ja harmoo- nias oma hetkeolukorraga – sel- lega, mis toimub meie sees ja

IRIE

Tanel Reiman – vokaal, kitarr
Mart Nõmm – bass
Kristo Kalmo – trummid

ümber, meie kõrgema mina ja ümbruskonnaga. Samuti tähis- tab see inspiratsiooni ja loovust.

Ja loovad on noormehed ise- gi. Kuigi nad on osalenud mit- mes kollektiivis, on vaid bassi- mees Nõmm käinud korralikult muusikakoolis. Trummar Kalmo ja kitarrist-laulja Reiman peavad end iseõppijateks.

“Arvame, et kõige enam õpib muusik teiste muusikutega män- gimise kaudu,” ütles Reiman.

Tulid, et jääda

Bändi lugude põhjad teeb enamasti Pärnu Koidula güm- naasiumi 11. klassi lõpetav Rei- man. Bändiproovis aitavad Sin- di gümnaasiumi abiturient Nõmm ja Pärnumaa kutsehari- duskeskuses teadmisi omandav Kalmo lõppversiooni viimistleda.

Pärnu Päikeseraadio muusi- kasaade “Äikeseraadio” tutvus- tas sel nädalal noormeeste värs- ket lugu “Waiting For The Wa- ve”, mis räägib inimest elama pa- nevatest aspektidest, nagu seda on kirk ja inspiratsioon.

Bändimeeste sõnade koha- sel on järke ootamas lugu “Bom- bing For Peace”, millele Irie loo- dab vändata oma esimese muu- sikavideo. Kokku on bändil juba pooletunnine *live*-kava ja noor- meeste jutu järgi mõtlevad nad tasahilju oma esimesele plaadi- le, mis võiks ilmuda EPna.

“Meie eesmärk on iga teo ja looga anda ning rikastada,” sele- tas Reiman. “Muusika on suur

jõud ja kellenigi see ikka jõuab. Muidugi pole meie eesmärk vaid sõnumit edasi anda, muidu sei- saksime tänaval ja lihtsalt rää- giksime inimestega, seega püüa- me musikaalselt midagi vägevat luua.”

Kirjeldatu loomiseks on noor- red muusikud kaasanud oma te- gemistesse teisi. Nii maalisk- bändi *artwork*-i noor kunstnik Keio Nõmmik, video aitab val- mistada Peeter Proos ja muusi- kodustuudios.

“Meie ambit- sioonid on suu- red ja oleme leidnud kindla suuna, seega po- le põhjust arva- ta, et Irie on lü- hiajaline projekt ja ajutine,” lu- bas Reiman.

Kuigi suvine bänd, sel suvel Iriet eriti esinemas ei näe, sest poisid on suurema osa ajast iga- üks ise kohas: Reiman veedab suve Hawaiiil, Kalmo sõidab Soo-

me vahet ja Nõmm kolib Viljan- disse.

Praegu on noormeestel ees- märk leida aega kirjutamiseks, proovideks, lindistamiseks ja esi- nemisteks, samal ajal püüda koolid lõpetada ja tähtsaid otsu- seid langetada.

“Pärast suve hakkame nupu- tama, kuidas kõike edasi teeme,” lausus Reiman.

Siiski on pärnakail hea või- malus kuulata Iriet juba järgmi- sel reedel

kuursaalis, kus soojendatakse plaadisesitlus- tuuril olevat ansamblit Ang- us ja teist bändi Ska Fak- tor.

“Ootame kontserti väga, sest neid bände kuulame ka ise, oleme käinud nende esinemistel ja seega on võimalus nendega esineda meie jaoks au,” kinnitasid Sindist pä- rit noored lõbusad *reggae*-muu- sikud.

► “Puhtalt jämmides ja lähestikku elades arenesime lõpuks Irieni.”

Tanel Reiman

Kohalik muusikasaade “Äikeseraadio” teeb pausi

Päikeseraadio eetris oleva Pär- numaa subkultuurse muusika- elu iganädalane eetriaajakiri “Äi- keseraadio” suundub eetripuh- kusele.

Saatejuhtide Albert Margi- nali ja Hedy von Tammelehe teatel on muusikasaate puhku- sele jäämine seotud ümber- korraldustega Päikeseraadio töös.

Küll jääb avatuks saate muusikablogi internetis.

“Senine tava valida Pärnu-

maaga seotud muusikute loo- mingust kuu lugu ja anda välja kuulajate lemmikule kõrvapai tiitlit ei kao ja “Äikeseraadio” hoiab endiselt silma ja kõrva peal muusikaelul ning jätkab kuu lugude artistide tutvusta- mist oma blogis,” lubasid saa- tejuhid. “Seega on e-postkast uue loominguga jaoks endiselt avatud.”

“Äikeseraadio” viimane saade jõudis eetrisse sel näda- lal. (PP)

PILETIMÄNG!

Pärnu Postimees jagab igal nädalal meelelahutusürituste priipäasmeid.

Järgmisel laupäeval, 10. mail annab Pärnu kuursaalis eksklusiivse ja oma esimese kontserdi suvepealinnas Ees- ti kõmulisemaid bände Win- ny Puhh!

Loosime Winny Puhhi ilmselt väga hullumeelsele kontserdile välja 3x2 pääset.

Võitmiseks vastake õigesti järgmisele küsi- musele: “Mis lauluga lõi Winny Puhh laineid mul- lusel Eesti laulu konkur- sil ja peaaegu oleks pää- senud Eurovisiooni lau- luvõistlusele?”

Vastuseid koos vastaja andmetega (telefoninumber, e-posti aadress ja täisnimi) ootame kolmapäeva, 7. mai keskpäevaks piletimängu e- posti aadressil melu@parnu- postimees.ee või postiaadres- sil Pärnu Postimees, Rüütli 14, 80010 Pärnu.

Võitjatega võtame ühen- dust.

Selgub luuasõidu ilmameister

Sel pühapäeval on kõigil huvilil- tel enneolematu võimalus panna end Pärnumaal Maria talu külje all jõuluvana Korstna talus proo- vile luuasõidu maailmameistri- võistlustel.

Maria talu peremehe Enn Ranna kinnitusele tuleb luuasõidu il- mavõistlusel läbida luua seljas takistusrada, millel pannakse proovile võistleja nutikus, kiirus ja raja läbimise puhtus. Võistel- dakse nii individuaalses kui võist- kondlikus arvestuses.

“Võistlemine võib tulla oma sõi- duriistaga, aga kel seda ei ole, saab valmistada luua kohapeal,” lubas Rand.

Et tegu on niivõrd tähtsa üri- tusega, on loomulikult kodus jõu- luvanaadki koos memmede ja pä- kapikkudega ning näha on kõik jõuluvana Korstna talu loomad ja argitegevused. (PP)

VABA AEG

1536 Inglismaa kuninganna Anne Boleyn saadeti vangis-
tusse Londoni Towerisse, kus tal hiljem pea maha raiuti.
1668 Sõlmiti esimene Acheni rahu.

VÕRDESELT		RAJATIS LAEVATEEL	LÄTI LATT	OTSE (MURDES)	ÕPETAJA	E. KIRJANIK	MÄRGE KONJAKIL	KAMPSUNI- SÕÕJA			E. NÄITLEJA				
								PINNAMOÖT			TAGUMIK				
SELJAS				TEINE-, MUU-					MÄGI KAUG-IDAS					AAR	
									OSTETAV					KALLIM	
LOORIRIIE					VEE HÄÄL POSTIMEHE NÄDALA- LÕPULISA						KAKS ÜHE- SUGUST INDIAANLAS- TE TROFEE				JÄRV AAFRIKAS
MÄRGE KONJAKIL			JUUSTU- JUURETIS KÜLAÄÄRNE ROHUPLATS					TERAVILI					MOBIILI- SÜSTEEM		
								KORTS					JÕGI EESTIS		
IMAGINAAR- ÜHIKU TÄHS		MUNDER ..., NII TEE- MEGI (ARGIK.)				ÜKS HOIDIS VENE KIRJANIK					SÕÖTIS PÖLD				
											KUUM JOOK				
TERA				LEIDLIK KURTSÄ- TOOVIMUM						KASAKA- PEALIK ÕRSTED					
SEISAKU- AEG									ARVAMA KELVIN						
MOLIERE 'I NAIDEND						TÜHIASI								EESTI RAHYA RISTSÕNAD RISTIK	

”Venemaa läheb nii kaugele, kui tal lastakse minna.“

Riigikogu väliskomisjoni esimees (IRL) Marko Mihkelson, Virumaa Teataja

► MANITSUS

Meri, meie igapäevane kaaslane

Meri esitab väljakutseid nii merele minejatele kui ka päästjatele, inimesel peab olema tarkust ja oskust neist võitjana väljuda. Piirivalve teeb koostöös eri partneritega kõik endast oleneva, et elud säästetud ja päästetud saaksid.

Mereõnnetustest

Meie ühine eesmärk on, et juhtuks võimalikult vähe õnnetusi ja et inimesed pääseksid neist väheste vigastustega, et nende elud ei satuks ohtu. Püüame ära hoida võimalikult palju veeõnnetusi ja õnnetuse juhtudes olla abivajajale kiiresti abi osutamas.

Rannarahvas on harjunud maast madalast merel käima ja paljudele on merega seonduv elatise teenimise või toidulauale lisa hankimise võimalus. Ilmselt ei ole kunagi olnud ühtegi aastat, mis oleks õnnetuste ja hukkamisteta möödunud, kellelegi on juhtunu pikaks ajaks hinge jätnud kaotusevalu.

Igal aastal on Lääne regioonis merepäästesündmusi 80 ringis ja mereõnnetustes hukkunuid neli kuni seitse. Õnnetuste ja hukkunate arvu üks mõjutav tegur on ilm: sooja suveilmaga toimub merealadel suurem liikumine ja tal-

Lääne prefektuuri piirivalvebüroo juht

Margus Toomsalu

vel on oma osa muutlikel jääoludel.

Möödunud aastal oli meie regioonis mereõnnetusi 86, abi vajas neis kokku 197 inimest ja hukkus kahjuks seitse inimest. Seitsmest hukkunust viie puhul oli tegu uppumissurma või alajahtumise, ühe juhtumi puhul terviserike ja ühel juhul mürgitus.

Õnnetustest hoidumisest

Merele minnes tasub jälgida ilmaprognoosi, kuigi ilm ise ei saa õnnetuse põhjus olla – pigem see, mis on ilmast mõjutatud. Meist kellelegi ei ole ilmselt üllatuseks, et elame kliimavöötmes, kus vähemalt pool aastast on merevee temperatuur sedavõrd madal, et alajahtumine on kiire tekkima:

alajahtumise tagajärjel võib täiskasvanud inimese surm saabuda 15–20 minuti jooksul, lapsel veelgi kiiremini.

Suvel, kui prognoosi kohaselt on kas tormituul tõusmas või äikese võimalus suur, peaks hooltega kaaluma, kas merele minna või mitte. Pigem siis mitte.

Mereõnnetuste juhtumisele aitavad kaasa inimlikust faktorist tingitud põhjused. Juhtub seda, et inimene on kas merele minnes tarbinud või tarbib seal alkohoolseid jooke ega oska siis oma oskusi ja võimeid realistlikult hinnata, kipub end ülehindama ja võtma asjatuid riske.

Kuigi meresõidul alkohol lausa keelatud ei ole, soovitame sellest pigem hoiduda. Juhtub, et oma seisundit ei osata hinnata, ja järgnevad mõttetud tegevused: ujuma minek, mõtlematud manöövrivõrrid jms. Inimlike apsakate hulka liigituvad navigeerimisvead ja mõne lihtsa asja unustaminegi.

Merele minnes peaks enne veendumat, et mobiiltelefoni aku on laetud, et vajadusel saaks abi kutsuda. Kui veesõidukil on sidevahendid ja osatakse neid kasutada, peaksid need olema ka sisse lülitatud.

On juhtunud, et merevalvekeskus näeb mereseirel madaliku- le ohtlikult lähenevat väikelaeva, kuid sellega ei ole võimalik mereseire vahendusel ühendust saada ja hoiatust edastada. Merele minnes peaks üle vaatama sellegi, kuidas on lood mootorikütusega, ja veendumat, et seda piisab sadamasse tagasijõudmiseks.

Äpardusi juhtuma kipub neilgi, kes ei ole kohalikud, alalised merel käijad, ei tunne paikkonna mere või merejää eripärasid ega oska nendega arvestada.

Jääme väsimatult kordama päästevarustuse kasutamise olulisust. Seadus ei kohusta küll päästevesti kasutama, ent nõuab selle olemasolu. Päästevesti kasutamine võiks olla niisama elementaarne harjumus nagu autosõidul turvavöö kinnitamine. Päästevestid võivad küll olemas olla, kuid õnnetused kipuvad juhtuma ootamatult ja siis ei pruugi jääda enam aega seda otsida ja selga panna.

Oluline roll õnnetuste ärahoidmisel on kindlasti sellegi, et veekogudel liiguksid hea ettevalmistusega veesõidukijuhid, kes võtavad vastutuse selle eest, et need, keda nad endaga retkele kaasa võtavad, mõistlikult käituk-

algab kell 22, ei tule siia enam keegi kontserte ja muid üritusi tegema. Taas kord jääksime meie ilma meelelahutusest ja linn rahast. Aga see oleks ju katastroof!

Üleskutse pärnakatele

Palun linnavalitsusel lubada kõigil ettevõtjatel jätkata neilsa- madel tingimustel, et meil jätkuks elu edaspidigi. Et turistid tuleksid meie linna, et nii noored kui vanad tuleksid kontsertidele, festivalidele, laatadele osalema ja kaup- lema. Et meid külastaksid suursu- gused kunstnikud, muusikud, näitlejad ja kollektiivid.

Mul on üleskutse Rüütli täna- va kinnisvaraomanikele. Ärge oodake valgel hobusel suure rahako- tiga printsist investorit, kes üürat- tu raha eest teie lagunevaid muin- suskaitse all olevaid objekte ostak- sid. Üürige pigem soodsalt ruumid ettevõtjatele, kes teeksid vahva kunstigalerii, kohviku või lahedaid kohaliku toodanguga poekesi, mis muudaksid südalinna taas elujõu- liseks, atraktiivseks nii turistidele kui linnakodanikele. Siis on ruu- mid korras ja hooldatud.

Nii hirmus on vaadata neid neoonkollaste viltpliatsitega krit- seldatud siltidega „Rüütli Market“ ja „Sale“ Hiina odavat rämps- müüvate poodide aknaid, mis on meie vanalinna üldpildis lausa ju- bedad. Andkem võimalus meie vahvatele ettevõtjatele, kes sooviv- ad panustada linna ellujäämise ja arengusse kultuursel moel.

Mul on hea meel elada Pär- nus, sest see on kõige ilusam, mu- gavam ja armsam linn kogu Ees- tis. Ma loodan siiralt, et selline Pärnu säilib edaspidigi. Soovin kõigile päikselist ja sooja suve!

► SEISUKOHT

Elust ja ööst Pärnus

Jaanika Rannula, pärnakas

Elan Pärnu kesklinnas üm- brisetuna põnevast ringist, mille moodustavad Valli- käär, Munamägi, Rannapark, Am- mende villa, kuursaal ja rand. Su- vel ei möödu päevagi, kui maja eest ei voori mööda mõnd soome seltskonda, noortekampa või õi- seid pidulisi. Grillfesti, hansapä- vade, Ammende kontsertide ajal on majaesine võõraid autosid täis pargitud ja otsin võimalust koju pääseda.

Eriti magusad on need ööd, kui kõrval hotellis mõni soome keelt kõnelev “ajutine naabri- mees” kõvahäälselt laulujorina saatel džinnipurke avab ja seejäre- lel kokku ragistab. Vahel lendab mõni meiegi hoovi. Aga teate mis, see ei tapa mind ega tõsta vere- rõhku 200ni, vaid ma võtan seda kaine mõistusega. See kestab ju lühikest aega.

Mulle meeldib möll

Pärnu oli, on ja jääb kuurort- linnaks. Ainult kolm kuud aasta kerkib linna rahvaarv kolmekord- seks. Ülejäänud aasta on meil väi- kelinnale omane vaikus, rahu ja turvaline elukeskkond. Meie ette- võtjad annavad endast kõik, et saada mingisugunegi rasv naha al- la, sest nad on nagu karud, kes su- vel korjavad naha vahele toiduvä- rusid, et pikk ja pime talveuni üle elada.

Mulle meeldib see möll, mis suvel käib. Tõsiselt.

Mulle meeldib Pärnu elukesk- kond. Kui tahan, võin vabalt rat- taga kogu linnale tiiru peale teha, kartmata oma ratast lõhkuda, sest

meil on loodud selleks head tingi- mused. Tahtmise korral saan rull- uiskudega Jaanson rajal või par- kides rallida.

Mõnus on jalutada Rannapar- gis, promenaadil või lastega koos veiseid imetlemas käia. Ma ei pea sõidutama lapsi igal hommikul ja õhtul autoga tundide viisi kooli, lasteaeda või trenni. Ma jõuan seda teha rattaga või jala vähem kui 15 minutiga. Mõnus ja lahe. Ma olen väga tänulik linnale, et meil on vähemalt kolm üliägedat män- guväljakut, mille ainuüksi maini- misest lähevad lastel suunurgad taeva poole ja kus nad nõrkemise- ni möllaksid.

Aga mul on mure

Uue seadusega tahetakse meie

► Me ei reklaami Pärnu linna kui mõnusat linnakest, kus kõik lähevad kell 22 ma- gama. Ei, me oleme kuurort- ja turismi- linn, kus pool ette- võtjaist elatub turis- tide rahast.

eraelu ja kelle eesmärk on kõigi ja kõige üle kaevata ning vinguda. Kelle elu eesmärk ongi hädakisast karjuvaid kaebkirju kirjutada.

Mul on pakkuda neile, kes ela- vad kesklinnas ja kaebavad melu, lärmi ja veel ei tea mille üle, väga tore alternatiiv. Alati on võimalik kolida maale, kust inimesed on ära kolinud, ja aidata maapiirkon- di arendada, kui linnamelu ei so- bi. Ükski Eesti Vabariigi seadus ei sunni kedagi kuskil elama. See on iga inimese vaba valik.

Kui ei saa suvel küllalt maga- da, võib oma unekvooti täita tal- vel, kui linnas valitseb totaalne vaikus ja rahu.

Kui tahame talvelgi minna mõnda vahvasse kohvikusse, nau- tida kontserte või teinekord tant-

su lüüa, peame laskma nendel asutustel suvel maksimaalselt raha teenida, et nad talvelgi meie meelela- hutuse eest hoolt kanda saaksid.

Pärnus toi- mub üha roh- kem väga vah- vaid üritusi. Siin on kont- mure üha roh- kem väga vah- vaid üritusi. Siin on kont- mure üha roh- kem väga vah- vaid üritusi. Siin on kont-

Kui neid üritusi ei toimuks siin, peaksime sõitma lisakulutusi tehes kuskile mujale. Kui öörahu

Kümme aastat Euroopa Liidus

Täitus kümme aastat Eesti Vabariigi astumisest Euroopa Liitu. Nüüdki veel vaieldakse selle üle, kas liitumine oli õige samm või mitte. Kas Eestil oleks läinud väljaspool liitu majanduslikult paremini või halvemini?

Eraldiolemise pooldajate argumen- tatsioon on siiski nõrk ja pelgalt rahvus- riikide eest seismise teesi taha pugemi- ne ei aita. Usume, et ELi astudes pidas Eesti silmas nii majanduslikku kui poliiti- tilist kasu. Isegi rikkad riigid (Norra, Šveits) ei saa läbi Euroopata, olles ELi- ga lepingulistes suhetes.

Euroopa majandusteadlaste uuring kinnitas veenvalt, et ELi kuulumata oleks Eesti viiendiku võrra vaesem. Kus- juures meie majanduskasv sai tõuke aas- ta enne assotsiatsiooni lepingut ELiga ja 1998–2008 oli Eesti keskmine tegelik si- semajanduse kogutoodang inimese koh- ta viiendiku võrra suurem kui hüpotee- tilisel Eestil, mis ei astunud ELi liikmeks.

Pärnumaal hakkab kasu ELi kuulu- misest silma tunduvalt paranenud tee- olusid silmates. Pärnu linnas peaks eel- kõige tõstma esile mastaapset puhta vee ja kanalisatsiooniprojekti. Euroopa abi- rahata oleksid need tööd veninud aas- taid ja vaevalt siiski oleksid torud kõik- jale jõudnud. Mis muidugi ei tähenda, et puudujääke poleks.

Euroopa Liit ei ole kindlasti ideaal- ne. Tema selge nõrkus on bürokraatia vohamine. Samuti on probleeme ühise poliitika ja ühel häälel rääkimisega. Ent Eestil ei olnud erilisi valikuvariente juba meie ajaloolis-geograafilisest asukohast lähtudes.

ELi liikmena on Eesti kodanikele ko- gu Euroopa lahti, on vabadus töötada teistes ELi riikides, meie tootjatel on juurdepääs suuremale turule. Samal ajal peame veel kõvasti seisma selle eest, et liikmesriike koheldaks võrdselt, eeskätt pidades silmas põllumajandust. Euroo- pa Liit ja ühisraha on kaks majanduspo- liitilist projekti, mille sarnaseid pole maailmas kunagi varem ette võetud.

(arvamus@parnupostimees.ee)

► 20 AASTAT TAGASI

Jüri Vlassovi sõnul segas üht etenduse ”Igavesti sinu, Marie-Lou” teise vaatuse monoloogi, mida ta esitas, valjuhäälna repliik vanemalt daamilt esireas. Daam ütles, et Jüri Vlassov, kas te elus ka nii ropen- date. ”Mul jäi selle koha peal suu lukku ja ma ütlesin lihtsalt ”p...sse” ja siis läks tükk edasi. Muidugi etenduse rütm kannatas selle all. Aga selliseid psühhohuligaane on päris meeldiv saalis kohata,” ütles Jüri Vlassov ajalehele ”Perroon” pisut kõvera muigega.

Kuid daamid viibisid etenduse lõpuni siiski kohal. Piletimüüja sõ- nul oli sama daam nõudnud enne järgmiste teatripiletite ostmist, et kas selles tükis ka nii ropendatakse.

(Perroon, mai 1994, nr 5)

Rüütli 14, 80010 Pärnu
Tel 447 7090, faks 447 7072
postimees@parnupostimees.ee
www.parnupostimees.ee

Toimetuse sekretär
tel 447 7090
Peatoimetaja
Peeter Raidla, tel 447 7063
Tegvtoimetaja
Iira Igasta, tel 447 7070

Arvamus:
arvamus@parnupostimees.ee;
Kaupo Meiel, tel 447 7074
Kalev Vilgats, tel 447 7075
Foto:
tel 447 7079

Uudised:
uudised@parnupostimees.ee;
tel 447 7080, tel 447 7086,
tel 447 7073
Veebitoimetus:
tel 447 7095, tel 447 7092

Kultuur:
kultuur@parnupostimees.ee;
tel 447 7076
Tarbija:
tarbija@parnupostimees.ee;
tel 447 7080

Sport:
sport@parnupostimees.ee;
tel 447 7076
Tellimine
tellimine@parnupostimees.ee;
tel 447 7087, 617 7717

Reklaam, kuulutused:
reklaam@parnupostimees.ee;
tel 447 7077,
faks 447 7072
Lugejate kirjad
kirjanurk@parnupostimees.ee

Kojukanne
Pärnu linnas
Expresspost tel 617 7717
Pärnu maakonnas
Eesti Post tel 447 0405
Trükk AS Kroonpress

Väljaandja
AS Ühinenud Ajalehed
Toimetusel on õigus kaastöid
nende selguse huvides toimetada
ja lühendada. Kaastöid ei
tagastata ega retsenseerita.

Kolme saanud korvpallurid läksid puhkama

Enn Hallik

Pärnu korvpalli esindusmeeskond tegi endale esmaspäeva õhtul tippkoka juhendamisel Estonia spaas süüa ja läks siis laiali, et kohtuda suvel uues võinass koosseisus.

Eile läks koju Belgradi ka viimane Pärnu leegionär peatreener Darko Ivanovic, Nemanja Miljkovic ja Vladimir Krysevich olid lahkunud juba Rakvere Tarvaga peetud veerandfinaalseeria järel.

Hooaega kokku võttes ütles korvpalliklubi Pärnu juht ja mänedžer Mait Käbin, et paneks esindusmeeskonnale hindeks koolipoi kolme.

“Oleks põhiturniiri viimane ühepunktine kaotus Tallinna Kaleville saamata jäänud, võinuks tulemuse eelarvet ja koosseisu arvestades päris tubliks lugeda, sest siis vahetanuks me Eesti mulluse kuuenda koha minimaalselt viienda vastu. Ja meid edestanud Kalev sai ju *play-off* is jagu TTÜst, mis võinuks meilegi jõukohane olla,” põhjendas Käbin hinnet kolm.

Vigastused hõrendasid meeskonna ridu

Klubijuht väitis, et läinud sügisel meeskonda komplekteerides suudeti enam-vähem kõik liinid täita, paraku hõrendasid vigastused julmalt just selle hooaja esinduslikku korvialust ehk suurte meeste ridu.

“Kahjuks ei saanud me otsustavates mängudes täiskoosseisu kasutada, sest Zivojin Grubovic ja Olaf Siigur olid hooaja lõpuni rivist väljas, Krysevich oli vahepeal ja Miljkovic viimastes mängudes vigastatud,” rääkis Käbin. “Mis komplekteerimisse puutub, siis ääremärkusena lisaksin, et kauged välismaalased on eestlastest küll odavamad palgata, aga nende eluoluliste probleemidega, nagu tööloa, lennupiletid ja muu, on klubil palju rohkem askeldamist. Ka lätlaste-leedulastega on lihtsam asju ajada.”

Pärnu mehed pakkusid küll oma fännidele hooaja jooksul mitut põnevat mängu ja võitegi, paraku tuleb tunnustada, et ikka on alisamatamata Kalev/Cramo, erinevalt eelmistest hooaegadest ei suudetud tänavu kordagi võita ka TÜ/Rocki ja Rakvere Tarvast, Eesti kahele suurele kaotati sealjuures kõik mängud selge, et mitte öelda suure vahega. Ning Balti liigaski suudeti üllatada vaid ühe võiduga.

“Peatreener Darko Ivanovici käekiri sai hooaja jooksul mees-tele järjest mõistetavamaks ja kliima meeskonnas oli hea, aga paraku Eesti meistrivõistluste *play-off*iks treenerid mehi tippvormi viia ei suutnud,” rääkis Käbin. “Hea seegi, et vähemalt Raplast ja Valgast tänavu selgelt paremad olime.”

Mänedžer, teine treener ja klubijuht Käbin kiitis mängijatest hooaja jooksul tublisti arenenud Miljkovici, vormis küll kõikunud, aga siiski meeskonna liider olnud Janis Vahterit ning noort ja julget Mihkel Kirvest. Ülejäänute kohta ütles Käbin “nii ja naa”.

“Kiita tahan aga oma sõpruskonna najal fänniklubi vedanud ja

Korvpallurid kuulasid tippkoka Rudolf Visnapuu (vasakul) seletust, kuidas valmistada glasuuritud maisikanafileed koos vürtsikate köögiviljade, kuskussi, päikesekuivatatud tomatite ja idamaise kookose-mango kastmega, ning tegid selle koos Estonia Medical Spa Hoteli juhataja Andrus Aljasega (paremal) ka ise valmis.

Margit Enno

järjest kasvatanud Margit Ennot. Meeskond, keda nad tingimusteta ja kaotuste puhul toetasid, on fännidele väga tänulik ja loodab tuge ka edaspidi,” kinnitas Mait Käbin.

Riigilt oodatakse selgust

KK Pärnul hakkas kehtima kolmeaastane sponsorleping Pärnu Sadamaga ja ilmselt jätkuvad ka Pärnu Vee ja Pärnu linna tugi. Seljatagune on olemas, küll aga on seis kahtlane riigiga, kes pole stipendiumiseaduste korrigeerimisega otsuseid veel teinud ja ei tea, millal teebki. Seega ei tea Käbin, kuidas raha kasutada tohib.

“Meie klubil pole ühtegi võlga ei firmade ega meeste ees, seega saame startida puhtalt lehelt,” ütles Käbin. “Juuni alguseks peaks selge olema, kes on meie järgmise hooaja treenerid ja mängijad, juulis või augusti alguses tuleb ühistreeningutega alustada.”

Treenerid peab Käbini kinnitustel olema vähemalt kaks, sest tegelda tuleb ka järelkasvuga, kes pääses Eesti esiliigasse ja mängib A-klassi turniiridel. Ka peatreener tuleb välismaalt (Darko Ivanovic olla olnud väga odav projekt!), tuleb Kalev/Cramost tagasi koju Rait Käbin või asub pukki mõni teine eestlane, selgub kuu jooksul.

“Peatreener peab mahtuma meie eelarvesse ja mängunägemusse,” vihjas Mait Käbin. “Tänavustest mängijatest pole keegi öelnud, et kindlasti tagasi ei tule, mitu on vihjanud, et mängiks meil veel. Omadest on lahtisim Kalev/Cramoga seotud Toomas Raadik, keda muidugi väga Pärnu sargis jätkamas tahaksime näha.”

Darko Ivanovic on valmis Pärnus jätkama

Enn Hallik

KK Pärnu meeskonna tänavune peatreener serblane Darko Ivanovic sõitis eile koju Belgradi, kus lubas kuu aega mitte midagi teha ja korvpallile mitte minutitki mõelda.

Seejärel vaatab ta aga jälle oma ameti ehk korvpallitreeneri töö järele ja on valmis seda Pärnusk jätkama, kui pakutakse.

Olite lõppenud hooajal esimest korda peatreener ja esimest korda Põhja-Euroopas, kas saite ka mingi korvpalli- või kultuurišoki?

Inimesed on igal pool inimesed ja korvpall laias laastus korvpall. Ei saa öelda, et tuleb uus mees, Miami Heati süsteem tas- kus, ja teeb meeskonnast tšempionid.

Erinevused on pisiasjades, aga see-eest mitmes ja kokkuvõttes annavad need pisiasjad suurema erinevuse. Olulisim – seal, kust tulid, võetakse trenni ja mängu tõsisemalt kui Eestis, kus nagu ollakse trennis, aga mentaalselt mitte täiesti kohal. Ka mängus ollakse Lõuna-Euroopas sajabrotsendilisemalt sees.

Raha pole vabandus, mängija jutt, et makske mulle rohkem, siis mängin paremini, ei maksa midagi. Kui ollakse proff, siis on see sinu töö ja tööd tuleb teha täiega.

Kas tahaksite kedagi oma tänavusest meeskonnast esile tõsta?

Nemanja Miljkovic läks hooaja jooksul järjest paremaks, samuti Brett Nõmm. Janis Vahter ja Rannar Raap jäid oma tasemele. Toomas Raadiku naasmine aitas meid palju, aga esiteks pidi ta leidma meeskonnas oma rolli ja teiseks tahtnuks ma teda platsil näha veel agressiivsemana.

Kuidas kommenteeriksite oma suhteid kohtunikega? Töötlesite neid ju pidevalt, teenisite meeskonnale tehnilisi vigu...

Tehnilisi oli vist kolm, sealjuures üks saalist eemaldamine. Aga ma püüdsin oma meeskonnast eest võidelda. Eks minu kodumaal ole treenerite ja kohtunike suhtlemine muidugi emotsionaalsem.

Mida Pärnu publikust ja fännidest arvate?

Publik oli parim ja oma meeste minu nähtuist lojaalseim, seistes püsti ja plaksutades ka kaotuse puhul. Serbias oleneb publiku reageering sellest, kuidas kaotad. Kui tahtetult ja võitluseta, saad tribüünilt vileid ja teab mida veel.

Treenisite Pärnus ka A-

klassi noormehi, kuidas vaatate selle kogemusega meie korvpalli tulevikku?

Andekaid on, selles pole kahtlust. Minu arvates ongi tähtsaim mitte hooajal kogutud 14 võitu, vaid see, et meeskond ehitatakse Pärnu kasvandike ümber. Publik tuleb ju ikka oma poisse, mitte raha eest ostetud tosinat leegionäri vaatama. See-pärast loodan ma väga, et just teie omad mängijad, eriti peale-tulev põlvkond suvel endaga enne ühistrenne tõsiselt tööd teeb, oma relvi täiendab ja puudujääke silub. Ning siis edasi treeninguid ja mängu absoluutse tõsidu- sega võtab.

Margo Soomets.

Krossiautod kihutasid Laitse rajal

Joel Kukk

Sõiduautode Erki Spordi superkrossi karikasarja neljandal etapil jahtisid Eesti, Läti ja Venemaa sportlased Mobile. ee auhindu.

Esiveoliste autode konkurentsis võitis finaalsõidu Tõnu Peek (Honda Civic), teisena kihutas finišisse Vahur Kupper (Opel Kadett) ja kolmandaks tuli Simo Lind (Opel Astra). Tagaveoliste Classic RWD klassis oli taas kiireim Margo Soomets (BMW 318), talle järgnesid Kauri Metsaots (VAZ 2105) ja Simo Viilas (VAZ 2101).

2WD vabaklassis võitis järjekordse etapivõidu Kairo Kallas (Honda Civic), teise auhinna sai Ranno Randmaa (BMW 323) ja kolmas oli Artus Matsare (Lada Samara).

Nelikveoliste arvestuses oli neljandat etappi järjest parim Helmet Palm (Mitsubishi Lancer EVO 6), Aivo Mängelile (Audi 80) kuulus teine auhind. Noorteklassis tuli esikohale Kristofer Lupp (Mitsubishi Colt) ja teine oli Armin-Marlon Mängel (Volkswagen Golf).

Rahvakrossi etapivõidu võitis Siim Ots (Volkswagen Golf 2), talle järgnesid Ain Ermel (Volkswagen Golf 3) ja Ivo Uutar (Peugeot 205 GTI).

VAZ-autode võidukihutamisel teenis tosin sportlase konkurentsis esimese auhinna Aivars Oreniss Lätist, teiseks tuli Sigmar Tammemägi ja kolmandana lõpetas finaalsõidu võitja kaasmaalane Hermanis Banders.

Krosskartide võidusõidul olid 650 ccm klassis kolm kiiremat lõunanaaber Davis Dobias, Martti Sepp ja Laur Langeproon. Noorte krosskartidel kihutasid Laitse Venemaa poisid. 85 ccm klassis võitis esikoha Kirill Stepanov ja Mini-klassis oli parim Alexander Polyanski.

Võistluspäeva lõpetas viie ringi pikkune superfinaal, mille võitis Kairo Kallas, teisena sai finišilipu Tõnu Peek ja kolmas oli Simo Lind.

Juuniorid jätkavad

Eesti juunioride võrkpallimeeskond, kus peatreeneriks pärnakas Raul Reiter ja sidemängijaks ehk tulesuunajaks Markkus Keel, võitis Tallinnas kuni 20aastaste Euroopa meistrivõistluste teise ringi turniiril 3:2 Läti ja Iisraeli, kaotas tasavärgise avageimi (26:28) järel 0:3 maailma-meister Venemaale ning pääses kolmandasse ringi, kus tuleb finaalturniiri pääsme eest seni veel teadmata kohas heidelda Hispaania, Kreeka ja Saksamaa eakaaslastega. (PP)

